

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Zdravotně sociální fakulta

Katedra právních oborů, řízení a ekonomiky

Bakalářská práce

Realizace aktivní politiky zaměstnanosti v Jihočeském kraji v letech 2007-2013

Vypracoval: Václav Pauch

Vedoucí práce: Ing. Ivan Loukota

České Budějovice 2016

Abstrakt

Bakalářská práce na téma „Realizace aktivní politiky zaměstnanosti v Jihočeském kraji v letech 2007-2013“ se zaměřila na výzkum poskytování finančních prostředků na nástroje aktivní politiky zaměstnanosti v Jihočeském kraji. Aktivní politika zaměstnanosti je prostředek státu při realizaci politiky zaměstnanosti, která je součástí sociální politiky. Snahou je zapojit do zaměstnání co největší počet lidí bez práce. Ti mohou nebo nemusí být evidováni u úřadu práce. Aktivní politika zaměstnanosti je financována ze dvou zdrojů: z prostředků státního rozpočtu a z prostředků Evropského sociálního fondu, který je určen na podporu realizace Evropské strategie zaměstnanosti. Mezi základní programy Evropského sociálního fondu využívané v rámci aktivní politiky zaměstnanosti patřil Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost na léta 2007-2013.

V teoretické části byl popsán legislativní stav. Popis je rozdělen na několik částí: vymezení pojmů, komplexní popis nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti a prováděcí předpisy pro aktivní politiku zaměstnanosti.

Praktická část je rozdělena na popis cíle práce, použitou metodiku, analýzu, interpretaci dat a diskusi. Cílem práce bylo zjistit odpověď na dvě hypotézy:

H1: Vyšší míra nezaměstnanosti znamená vyšší využití nástrojů - veřejně prospěšných prací a společensky účelných pracovních míst.

H2: Růst výdajů aktivní politiky zaměstnanosti snižuje dlouhodobou nezaměstnanost.

Výsledky analýzy dat a jejich statistického vyhodnocení potvrzují pro hypotézu H1 její nepravdivost pro jihočeský region. Výsledky analýzy dat a jejich statistického vyhodnocení potvrzují pro hypotézu H2 její nepravdivost pro jihočeský region. Pro vypracování bakalářské práce byla použita metoda analýzy dokumentů, sekundární analýza dat.

Klíčová slova

Politika zaměstnanosti, aktivní politika zaměstnanosti, Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost, nástroje aktivní politiky zaměstnanosti, veřejně prospěšné práce, společensky účelné pracovní místo, dlouhodobá nezaměstnanost.

Abstract

The Bachelor's thesis „Active Employment Policy Realization in South Bohemian region during 2007-2013“ is focused on research of financial means providing for active employment policy instruments in South Bohemian region. Active employment policy is the state means realizing employment policy, which is the part of government social policy. The target is to find the employment for as many unemployed people as possible. These unemployed people may be or may not be registered at the Employment Department. Active employment policy is funded from two sources: From state budget and from European Social Fund means, which is intended to support the realization of European employment strategy.

The Operation Programme Human Resources and the Employment for years 2007-2013 was the main European Social Fund programme used within active employment policy during years 2007-2013.

The theoretical part describes the legislative status. The description is divided into several parts: Definitions, Active employment policy instruments complex description and Active employment policy Implementing regulations.

Practical part is divided on thesis target description, methodology used, analysis, data interpretation and the discussion. The thesis target was to find out the answer for following two hypotheses:

H1: Higher unemployment rate means higher use of instruments like community service and socially beneficial jobs.

H2: Expense increase for Active Employment Policy reduces unemployment from long time point of view.

Data analysis results and it's statistic evaluation confirms H1 hypothesis for it's untruthfulness for South Bohemian region. Data analysis results and it's statistic

evaluation confirms H2 hypothesis for it's untruthfulness for South Bohemian region. Documents analysis and data secondary analysis methods were used for this thesis.

Key words:

Employment policy, active employment policy, Operation programm Human Resources and the employment, instruments of active Labour market policy, community service, socially beneficial jobs, long-term unemployment.

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to – v nezkrácené podobě – v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných fakultou – elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 1. 6. 2016

.....

Václav Pauch

Poděkování

Dovolte mi, abych na tomto místě poděkoval vedoucímu své bakalářské práce Ing. Ivanu Loukotovi za cenné rady a připomínky. Rovněž bych chtěl poděkovat všem svým blízkým za jejich trpělivost a podporu po celou dobu studia, které si velice vážím. Mé díky patří také těm pedagogům ZSF, kteří nám se zanícením předávali své zkušenosti a přistupovali k nám jako k partnerům.

Obsah

1	ÚVOD	10
A.	TEORETICKÁ ČÁST	12
2	STAV V LETECH 2007 AŽ 2013.....	12
2.1	VYMEZENÍ POJMŮ	12
2.1.1	<i>Sociální politika.....</i>	<i>12</i>
2.1.2	<i>Trh práce</i>	<i>14</i>
2.1.3	<i>Politika zaměstnanosti.....</i>	<i>21</i>
2.1.4	<i>Evropský sociální fond (ESF).....</i>	<i>32</i>
2.1.5	<i>Jihočeský kraj</i>	<i>37</i>
2.2	METODOLOGIE VÝZKUMU.....	39
2.2.1	<i>Kvantitativní výzkum</i>	<i>40</i>
2.2.2	<i>Kvalitativní výzkum</i>	<i>41</i>
2.2.3	<i>Metoda sekundární analýzy dat.....</i>	<i>41</i>
2.2.4	<i>Metody ověření závislosti proměnných.....</i>	<i>42</i>
B.	PRAKTICKÁ ČÁST	48
3	CÍL PRÁCE	48
4	METODIKA.....	49
4.1	HYPOTÉZY	49
4.2	STRATEGIE VÝZKUMU, TECHNIKA SBĚRU DAT	49
5	ANALÝZA A INTERPRETACE DAT.....	51
5.1	ANALÝZA DAT	51
5.2	OVĚŘENÍ HYPOTÉZY H1.....	66
5.3	OVĚŘENÍ HYPOTÉZY H2.....	75
6	DISKUSE.....	80
7	ZÁVĚR	86
8	SEZNAM INFORMAČNÍCH ZDROJŮ	87
9	SEZNAM PŘÍLOH	92
10	PŘÍLOHY.....	93

Seznam použitých zkratk

APZ	Aktivní politika zaměstnanosti
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EAO	Ekonomicky aktivní obyvatelstvo
ENO	Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo
ESF	Evropský sociální fond
ESPON	Evropská monitorovací síť pro územní rozvoj a soudržnost. (European Spatial Planning Observation Network)
EU	Evropská unie
HDP	Hrubý domácí produkt
ILO	Mezinárodní organizace práce
JČ	Jihočeský kraj
KrP ÚP	Krajské pracoviště úřadu práce
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
OP	Operační program
OP LZZ	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
ROP	Regionální operační program
SÚMP	Společensky účelná pracovní místa
SVČ	Samostatně výdělečná činnost
ÚP ČR	Úřad práce České republiky
VPP	Veřejně prospěšné práce
VŠPS	Výběrové šetření pracovních sil
VÚSC	Vyšší územně správní celek

1 Úvod

V rámci své bakalářské práce jsem se rozhodl zabývat problematikou realizace aktivní politiky zaměstnanosti v rámci Jihočeského kraje. Tato problematika je mi blízká, protože jsem dlouholetým zaměstnancem úřadu práce. Ať už to byl Úřad práce v Prachaticích do roku 2011, nebo v současnosti Úřad práce České republiky (ÚP ČR), který vznikl na základě zákona č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Do 1. 4. 2011 byl systém úřadů práce založen na plošné struktuře. Centrálním orgánem bylo Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV), jehož sekce Správa služeb zaměstnanosti měla na starosti metodické řízení služeb zaměstnanosti v České republice. Tedy 77 okresních samostatných účetních a organizačních jednotek – Úřadů práce a Úřad práce hlavního města Prahy. Ředitele těchto úřadů práce jmenoval a odvolával ministr práce a sociálních věcí České republiky. Rozpočet každého úřadu připravovalo a kontrolovalo MPSV. Výhodou tohoto uspořádání byla až neuvěřitelná flexibilita a operativnost samostatných jednotek v rámci jednotlivých okresů. Nevýhodou pak nutnost řízení 77 subjektů z úrovně MPSV, obtížnější organizování čerpání prostředků Evropské unie (EU) v oblasti zaměstnanosti. Od roku 2011 existuje pouze jeden úřad – Úřad práce ČR, který se dělí na generální ředitelství a krajské pobočky. Ty se dále člení na kontaktní pracoviště. Centralizace má své klady i zápory, ale to není předmětem této práce.

Jak jsem již zmínil, zabývám se problematikou politiky zaměstnanosti dlouhodobě, a proto jsem uvítal možnost zpracovat bakalářskou práci na téma „Realizace aktivní politiky zaměstnanosti v Jihočeském kraji v letech 2007-2013.“ Období bylo zvoleno v souladu s plánovacím úsekem EU a chtěl jsem zachytit čerpání alokovaných finančních prostředků v průběhu této doby. Oblast se kryje s územím v kompetenci Krajské pobočky ÚP ČR v Českých Budějovicích.

V teoretické části se zaměřím na popis politiky zaměstnanosti a zejména na popis aktivní politiky zaměstnanosti v kontextu období let 2007 - 2013. Dále pak popíši

použitou metodu výzkumu a provedu interpretaci a statistické vyhodnocení získaných dat. Ověřím pracovní hypotézy H1 a H2. Závěrem shrnu získané výsledky.

A. Teoretická část

2 Stav v letech 2007 až 2013

2.1 *Vymezení pojmů*

V této části přiblížím základní pojmy z oblasti sociální politiky a politiky zaměstnanosti. Vyjmenuji a popíši jednotlivé nástroje APZ a vysvětlím mechanismus jejich fungování. Zmíním se o zdrojích finančních prostředků na aktivní politiku zaměstnanosti. Objasním pozici EU v této oblasti.

2.1.1 *Sociální politika*

Sociální politika a s ní spojené sociální zabezpečení je neodmyslitelnou součástí života občanů v každém rozvinutém státu. Dopad sociální politiky přímo nebo nepřímo ovlivňuje každého z nás. Sociální politika je řízena zákony a ovlivňuje společenské vztahy ve státním uspořádání. (1)

Sociální vztahy můžeme definovat jako vztahy práva sociálního zabezpečení. (2)

Sociální politika je na základě svého historického vývoje, který byl odlišný v různých zemích, pojmem jen velmi těžce definovatelný a jednotná definice neexistuje. Vždy můžeme říci, že je vázána a jedinečně propojena na nějaký konkrétní společenský útvar. Není možné k ní přistupovat samostatně, ale vždy v kontextu s dalšími oblastmi společenského života, jako jsou historie, politika či ekonomie.

Sociální politika je soustavné a cílevědomé úsilí jednotlivých sociálních subjektů o změnu nebo udržení a fungování svého nebo jiného (státního, obecního) sociálního systému. Toto úsilí je – soustavné a cílené. (3)

V literatuře je možné dohledat dva přístupy k řešení sociálních problémů. Prvním je snaha o předcházení negativním sociálním jevům, tedy prevence, jinými slovy aktivní sociální politika. Druhý přístup se koncentruje na problémy již vzniklé, tedy pasivní sociální politika, která je vždy intervencionistická. (4)

2.1.1.1 *Objekty a subjekty sociální politiky*

Pod výrazem objekty sociální politiky si můžeme představit obyvatelstvo konkrétního státu jako celek, nebo jen vybrané skupiny, pro které jsou opatření sociální politiky určena. Některá opatření jsou koncipována jako plošná, tedy dopadají na všechny skupiny (např. povinné pojištění), některá jsou selektivní (pro seniory, nezaměstnané, nemocné). (4)

Pro jednotlivce působí nástroje sociální politiky jako formy společenské pomoci, jejímž cílem je pomoc a podpora společnosti v nepříznivých životních situacích. Konkrétní forma může být dávka, věcná pomoc materiální nebo poskytnutí služby. (5)

S každým jednotlivcem je pracováno v intencích sociální politiky pomocí modelů sociální práce, které můžeme rozdělit na profesionální, byrokratický a radikální. (6)

Naproti tomu subjektem sociální politiky je nositel zodpovědnosti a realizátor různých přijatých opatření ve vztahu k objektům. Hlavním a nejdůležitějším subjektem je vždy stát, který ale nemá monopolní postavení. Dalšími subjekty mohou být státní a nestátní organizace. Nestátní subjekty se dále dělí na ziskové a neziskové. Role státu je ovšem klíčová a nezastupitelná. (6)

2.1.1.2 *Principy sociální politiky*

- Princip sociální spravedlnosti
- Princip sociální solidarity
- Princip subsidiarity
- Princip participace (7)

2.1.1.3 *Funkce sociální politiky*

- Ochranná funkce
- Rozdělovací a přerozdělovací (redistribuční) funkce
- Homogenizační funkce
- Stimulační funkce
- Preventivní funkce (8)

2.1.2 *Trh práce*

Trh práce je speciálním trhem v rámci ekonomické teorie. Trh práce je charakterizován poptávkou po práci a její nabídkou. Trh práce se výrazně odlišuje od trhu statků a služeb, protože práci konají pouze lidé, které nelze jako živé bytosti srovnávat s ostatními výrobními faktory. (9)

Každý jedinec je jedinečnou bio-psycho-sociální-spirituální entitou, která je charakterizována myšlením, vůlí a emocemi. Tím se liší od jiných výrobních faktorů. Jinakost trhu práce je tedy v tom, že není možné prodávat a kupovat lidi jako jiný materiální výrobek či službu. Najímána je pouze jejich pracovní síla neboli pracovní služby. (9)

Fungování trhu práce si je možné představit jako neustálý proces, ve kterém lidé na trhu nabízejí svou pracovní sílu a firmy jí zde poptávají. Trh práce je tedy tvořen nabídkou práce a poptávkou po práci. Cenou práce je potom mzda. Rovnováha na trhu práce vzniká v průsečíku nabídky práce a poptávky po práci. Jejich rovností dochází ke vzniku rovnovážné mzdové sazby a rovnovážné zaměstnanosti. (10)

Na trhu práce je práce pronajímána domácnostmi a firmy ji nakupují jako výrobní faktor. Trh je dán poptávkou po práci a její nabídkou. Na trhu práce nabízejí svou práci zaměstnanci a zaměstnavatelé ji poptávají a platí. Při výzkumu trhu práce se ekonomie snaží pochopit souvislosti mezi nezaměstnaností a výší mezd. Definuje se nominální mzda a reálná mzda, která je očištěna o inflaci. Díky těmto zvláštnostem bývá velmi často trh práce regulován zásahy ze strany státu. (11)

2.1.2.1 *Nezaměstnanost*

Nezaměstnanost je jev, který je neodmyslitelně svázán s trhem práce. Nezaměstnanost je stav, kdy určitá část práce schopného obyvatelstva nemůže najít pracovní uplatnění, neboli když nabídka práce nenachází odpovídající poptávku po práci. Nezaměstnanost (míněno nedobrovolná) tedy vzniká při nerovnovážném stavu poptávky po práci a nabídky práce. Výsledkem nerovnováhy může být buď tzv. převis nabídky práce, nebo převis poptávky po práci. Poptávkou po práci je myšlen celkový objem pracovních sil, které na trhu práce, při určité výši mzdy, poptávají jednotliví zaměstnavatelé. Pokud jsou jejich požadavky na tomto trhu naplněny a jimi poptávaná pracovní místa obsazena, hovoříme o uspokojené poptávce po práci, v opačném případě o neuspokojené poptávce. Pro vývoj na trhu práce mají rozhodující význam změny, ke kterým dochází u nabídky (jak v objemu, tak i u struktury). Nabídku práce definujeme jako celkový počet lidí, kteří nabízejí na trhu práce, při určité výši mzdy, svou pracovní sílu. Uspokojenou nabídku práce představují osoby, které jsou

zaměstnaný a nabídku neuspokojenou tvoří jedinci, kteří pracovat chtějí, práci hledají, ale z důvodu nedostatku pracovních míst ji nedostanou. (12)

Lze tedy konstatovat, že neuspokojená nabídka práce se rovná počtu nezaměstnaných. (13)

Na trhu práce je předmětem koupě a prodeje pracovní síla, kterou zde nabízí ekonomicky aktivní obyvatelstvo (EAO). EAO se skládá ze zaměstnaných (E) a nezaměstnaných (U). Zaměstnané lze definovat jako patnáctileté či starší jednotlivce, kteří v daném období pracovali alespoň jednu hodinu v týdnu za mzdu, plat či jinou odměnu, nebo měli k zaměstnání formální vztah, přičemž není rozhodující, zda tato práce měla trvalý, dočasný, sezónní nebo příležitostný charakter. Další část ekonomicky aktivního obyvatelstva jsou nezaměstnaní, což jsou jednotlivci ve věku patnáct a více let, kteří v daném období nebyli v zaměstnání, ale v časovém úseku uplynulých čtyř týdnů práci aktivně sháněli a byli schopni a připraveni během čtrnácti dnů do nového zaměstnání nastoupit. Za nezaměstnané počítáme i osoby, které práci už našly, ale vzhledem ke stanovenému termínu nástupu do zaměstnání, nejsou v daném okamžiku v zaměstnaneckém poměru. Dále rozeznáváme ekonomicky neaktivní obyvatelstvo (ENO). Tuto skupinu tvoří jednotlivci navštěvující školní zařízení a vzdělávací instituce (základní a střední školy, odborná učiliště a vysoké školy), osoby na rodičovské dovolené, dlouhodobě nemocní, invalidní a starobní důchodci a ti, kteří nejsou připraveni během čtrnácti dnů nastoupit do nového zaměstnání. Za vážný ekonomický problém je považována dlouhodobá nezaměstnanost, kdy nezaměstnaný nemá práci déle než 1 rok. V takovém případě je velmi těžký návrat zpět do práce. (11)

Často se nezaměstnanost rozděluje na dobrovolnou a nedobrovolnou. Dobrovolná nezaměstnanost znamená, že část ekonomicky aktivního obyvatelstva je bez práce a pracovat by chtěla pouze za předpokladu vyšších reálných mzdových sazeb. Dobrovolnou nezaměstnanost tvoří obyvatelstvo, které při stávajících reálných mzdových sazbách dává přednost volnému času před prací. Nedobrovolná nezaměstnanost znamená, že pracovníci nemohou najít zaměstnání při stávající reálné

mzdové sazbě. Kvůli nepružnosti mezd se reálná mzdová sazba nepřizpůsobuje dostatečně rychle, aby se vyrovnalo nabízené a poptávané množství práce. (16)

Rozlišují se čtyři základní typy nezaměstnanosti:

- **Frikční nezaměstnanost** vzniká v důsledku neustálého pohybu lidí mezi pracovními místy, změn zaměstnání v průběhu jednotlivých fází života nebo v důsledku stěhování pracovních sil. Existuje i při plné zaměstnanosti. Považována za dobrovolnou nezaměstnanost, je součástí přirozené míry nezaměstnanosti
- **Strukturální nezaměstnanost** je stav, kdy neexistuje rovnováha mezi nabídkou a poptávkou po pracovnících. Nerovnováha vzniká proto, že poptávka po určitém druhu práce se zvyšuje, zatímco poptávka po jiném druhu se snižuje, a nabídka se ani v jednom případě nepřizpůsobuje dostatečně rychle. Jedná se o nedobrovolnou nezaměstnanost, je součástí přirozené míry nezaměstnanosti
- **Cyklická nezaměstnanost** souvisí s hospodářským cyklem společnosti a objevuje se v období recese, kdy celková poptávka po práci je nízká. V období hospodářské recese se spotřeba i produkce společnosti snižují, nezaměstnanost se zvyšuje ve většině oblastí. Považována je za nezaměstnanost nedobrovolnou.
- **Sezónní nezaměstnanost** souvisí s tím, že některé subjekty mají práci pouze v určitém ročním období. To se týká zejména zemědělství, turistického ruchu, lesnictví atd. (11)

Za dlouhodobou nezaměstnanost je považována doba bez práce, která je delší než jeden rok. V některých publikacích je uváděna i délka více než 6 měsíců. Dlouhodobá

nezaměstnanost pramení ze subjektivních i objektivních důvodů. Nejčastěji jsou uváděny strukturální důvody, malá mobilita na trhu práce a pokles ekonomické produkce. Ze subjektivních pak malá flexibilita pracovní síly a její malá aktivita. Některé zdroje pak uvádějí štědrý systém sociálních dávek jako příčinu růstu dlouhodobé nezaměstnanosti. (11)

Dlouhodobá nezaměstnanost je také problémem v zemích EU. Statistiky ukazují, že až 20 % nezaměstnaných, kteří právě ztratili zaměstnání, se stane dlouhodobě nezaměstnanými. Počet dlouhodobě nezaměstnaných se v zemích Evropské unie blíží 50 % z celkového počtu nezaměstnaných (a z nich skoro polovinu tvoří nezaměstnaní s délkou nezaměstnanosti vyšší než 2 roky). Například Japonsko se pohybuje okolo 15 % dlouhodobě nezaměstnaných a USA je to kolem 7 %. Velice nebezpečná je nezaměstnanost mladých lidí. Dlouhodobá nezaměstnanost nejčastěji dopadá na tyto skupiny občanů:

- s nízkou kvalifikací
- zdravotně postižené
- mladistvé
- z etnických menšin
- se sociálními a osobními handicapy
- předdůchodového věku
- zaměstnaných dlouhodobě u jednoho zaměstnavatele a na jednom místě
- z komunity imigrantů (34)

Dlouhodobá nezaměstnanost má na člověka značný sociální dopad. Kromě toho se také zvyšují výdaje státního rozpočtu na sociálních dávkách a službách a současně klesají příjmy z důvodu neodvedených daní z příjmu a nižší kupní síly obyvatelstva u DPH či spotřební daně.

2.1.2.2 *Míra nezaměstnanosti*

Míra nezaměstnanosti je ukazatelem nezaměstnanosti. Nejčastěji se definuje jako podíl počtu nezaměstnaných obyvatel k celkovému počtu praceschopného obyvatelstva. Uvádí se v procentech. V České republice jsou dva oficiální zdroje ukazatele míry nezaměstnanosti:

- obecnou míru nezaměstnanosti zjišťuje ČSÚ v souladu s metodikou Mezinárodní organizace práce
- registrovanou míru nezaměstnanosti zjišťuje MPSV (nyní Podíl nezaměstnaných osob - upřesnění viz dále)

Míru nezaměstnanosti (u) můžeme definovat jako procentuální podíl nezaměstnaných (U) z celkového počtu ekonomicky aktivních obyvatel ($EAO=U+E$, kde E jsou zaměstnaní).

$$u = \left(\frac{U}{EAO} \right) * 100 = \frac{U}{U + E} * 100$$

Obecná míra nezaměstnanosti – je zjišťována Českým statistickým úřadem. Tato míra je určována na základě výběrového šetření pracovních sil – východiskem je reprezentativní vzorek společnosti. ČSÚ provádí každé čtvrtletí speciální šetření nazvané Výběrové šetření pracovních sil (VŠPS). Míra nezaměstnanosti = nezaměstnaní podle VŠPS / součet nezaměstnaných a zaměstnaných podle VŠPS. Tato metodika odpovídá definicím Mezinárodní organizace práce (ILO) a metodickým doporučením Eurostatu. Za nezaměstnané jsou podle definice ILO považovány osoby, jež v referenčním období neměly žádné zaměstnání, neodpracovaly ani jednu hodinu za mzdu nebo odměnu a aktivně hledaly práci, do které by byly schopny nastoupit nejpozději do dvou týdnů. Registrovaná míra nezaměstnanosti byla vykazována Ministerstvem práce a sociálních věcí. Byla vypočítávána na základě údajů úřadů práce, tedy U =počet registrovaných uchazečů o zaměstnání. Ministerstvo práce a sociálních věcí přešlo od roku 2013 na nový ukazatel nezaměstnanosti v ČR s názvem Podíl

Graf 1 Původní míra registrované nezaměstnanosti ve srovnání s novým ukazatelem
podílem nezaměstnaných 15-64 let v ČR

20

2.1.2.3 *Přirozená míra nezaměstnanosti*

Jedná se o míru nezaměstnanosti, při níž je trh práce ve stavu dlouhodobé rovnováhy. Jinak definováno, je-li v dané ekonomice dosaženo přirozené míry nezaměstnanosti, pak musí platit, že všichni jednotlivci, kteří hledají při dané mzdové hladině práci, jsou zaměstnáni. Tento stav je v rámci ekonomické teorie nazýván pojmem plná zaměstnanost. Přirozená míra nezaměstnanosti je nejnížší dlouhodobě udržitelná míra nezaměstnanosti a odpovídá potenciálnímu produktu. Její hodnota je pro každou ekonomiku jiná a nelze ji ani považovat za žádoucí. Míra nezaměstnanosti v každé tržní ekonomice fluktuuje okolo přirozené míry nezaměstnanosti z důvodu hospodářských cyklů. Je-li skutečná míra nezaměstnanosti nižší než míra přirozená, potýká se ekonomika s přezaměstnaností. To je stav, kdy jsou v dané ekonomice nadměrně využívány výrobní kapacity a tím se ekonomika nalézá v expanzní produkční mezeře. Je-li skutečná míra nezaměstnanosti vyšší než míra přirozená, jedná se o podzaměstnanost. To znamená, že tato ekonomika nedostatečně využívá své výrobní kapacity a dostává se do recesní produkční mezery. (14)

V makroekonomickém pojetí se vzájemně svazuje vývoj na trhu práce a stabilita cenové hladiny. Takto je přirozená míra nezaměstnanosti vykládána jako míra nezaměstnanosti, která neakceleruje inflaci (NAIRU – Non-Accelerating Inflation Rate of Unemployment). (16)

2.1.3 *Politika zaměstnanosti*

Státní politika zaměstnanosti se snaží o rovnováhu mezi nabídkou a poptávkou po pracovních silách. Je významnou součástí sociální politiky státu. Jejím cílem je produktivní zacházení se zdroji pracovních sil, přibližování se k přirozené míře zaměstnanosti a zabezpečení práva občanů na zaměstnání. Zaměstnanost je v teorii uváděna jako aktivní účast ekonomicky aktivního obyvatelstva na společenské

hospodářské činnosti, která by ideálně nastolila rovnováhu mezi nabídkou práce a poptávkou po ní. (18)

Do roku 1989 oficiálně neexistovala nezaměstnanost. Důvodem bylo to, že existovala zákonem stanovená povinnost pracovat. Takže lidé, kteří nepracovali, byli mimo zákon a museli tedy tento stav před státním aparátem maskovat výkonem nějaké fiktivní práce nebo tzv. svobodným povoláním. Po pádu komunismu se povinnost pracovat změnila, na základě důsledné realizaci lidských práv, na právo na práci. Po zahájení transformace v roce 1990, kdy trh práce v České republice zaznamenal rozsáhlé strukturální změny, se tedy každý občan rozhoduje sám za sebe a stát mu poskytuje pomoc při hledání zaměstnání realizací politiky zaměstnanosti. Nezaměstnanost je integrální součástí demokratického systému volného trhu. Nástrojem vlády při boji s nezaměstnaností je politika zaměstnanosti, jejíž hlavním cílem je působit na trh práce ve snaze vyrovnávat poptávku po práci s nabídkou práce. Politika zaměstnanosti vychází z analýzy situace na trhu práce a je uplatňována v celé republice podle specifík jednotlivých regionů.

Cílem politiky zaměstnanosti je *„dosažení plné zaměstnanosti a ochrana proti nezaměstnanosti“*. (19)

Plná zaměstnanost by se ovšem rovnala absolutní rovnováze mezi nabídkou pracovní síly a poptávkou po ní. To je stav za reálného fungování trhu práce nemožný. Cíl politiky zaměstnanosti lze přeformulovat do snahy po dosažení maximální možné úrovně zaměstnanosti, tedy maximální vyrovnání nabídky a poptávky za efektivního využití pracovních sil. Cílem je rovněž ochrana před nezaměstnaností, nebo alespoň zmírňování jejích nepříznivých důsledků.

Konkretizací cíle je pak: sledovat a vyhodnocovat situaci na trhu práce, zpracovávat prognózy a koncepce zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů na trhu práce, uplatňovat aktivní politiku zaměstnanosti, koordinovat zapojení do mezinárodních programů

souvisejících s rozvojem zaměstnanosti a lidských zdrojů na trhu práce, hospodařit s prostředky na politiku zaměstnanosti, poskytovat informační, poradenské a zprostředkovatelské služby na trhu práce, poskytovat podporu v nezaměstnanosti a podporu při rekvalifikaci, koordinovat opatření v oblasti zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů na trhu práce ČR v souladu s evropskou strategií zaměstnanosti a podmínkami pro čerpání pomoci z Evropského sociálního fondu. Státní politiku zaměstnanosti zabezpečuje Ministerstvo práce a sociálních věcí a Úřad práce ČR. (20)

2.1.3.1 *Aktivní politika zaměstnanosti*

Státní politika zaměstnanosti je iniciována státem za spolupráce dalších subjektů aktivních na trhu práce, např. zaměstnavatelé a odborové organizace. Státní politiku zaměstnanosti je možné rozdělit na politiku aktivní a politiku pasivní. Pasivní politiku zaměstnanosti chápeme jako systém pomoci uchazečům o zaměstnání formou vyplácení podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci. Pomocí těchto podpor se snaží stát zmírňovat negativní dopady nezaměstnanosti na člověka a zlepšit jeho finanční situaci v období, kdy se pokouší o opětovné uplatnění na trhu práce.

Zatímco aktivní politika zaměstnanosti se pokouší o prevenci. Buď se snaží předejít vzniku nezaměstnanosti, nebo urychlit přechod nezaměstnaného na trh práce. K tomu využívá různých nástrojů a opatření pro získání vhodného pracovního uplatnění. (21)

„Aktivní politika zaměstnanosti je souhrn opatření směřujících k zajištění maximálně možné úrovně zaměstnanosti. Aktivní politiku zaměstnanosti zabezpečuje ministerstvo a Úřad práce; podle situace na trhu práce spolupracují při její realizaci s dalšími subjekty.“ (22)

APZ je jinými slovy souhrn nástrojů a opatření, pomocí kterých stát realizuje aktivity vedoucí k umístění či znovu umístění osob na trh práce, tedy nalezení vhodného zaměstnání, nebo zlepšení pozice na tomto trhu. (23)

APZ může provádět samotné MPSV, ale nejdůležitější roli při její realizaci má ÚP ČR. Ten podle situace na národním trhu práce, resp. regionálním, a na základě analýzy potřeb nových pracovních míst spolupracuje se subjekty, které pracovní příležitosti generují, zejména zaměstnavatelé a další subjekty. Těm pak v rámci realizace APZ může poskytovat finanční podporu formou příspěvků. V rámci APZ nejde však pouze o nalezení vhodného místa, ale i o podporu uchazečů a zájemců o zaměstnání v období, kdy pracují na získání nové kvalifikace nebo jejím zvyšování, popř. či prohloubení té stávající. Rovněž se jedná o jejich motivování, aby pokračovali v hledání pracovního uplatnění. Této aktivizace se snaží ÚP dosáhnout individuálním přístupem (individuálním akčním plánem), který umožňuje identifikovat problémy konkrétního klienta a navrhnout jejich eliminaci. Pro efektivní fungování APZ je nezbytným předpokladem, aby se každý uchazeč, resp. zájemce o zaměstnání, do těchto činností, které mají směřovat k jeho umístění na trhu práce, aktivně zapojoval. Jedná se tedy o zvýšení motivace, zvýšení kompetencí daného člověka. Nebo formou vytvoření krátkodobých pracovních míst zprostředkovat uchazečům o zaměstnání první kontakt s trhem práce (např. získáním pracovních zkušeností absolventů) nebo udržení kontaktu se světem práce při delším přerušení (např. umístěním obtížně umístitelného uchazeče o zaměstnání na veřejně prospěšné práce). S tím je spojena snaha snižovat nezaměstnanost tzv. rizikových skupin na trhu práce (např. tvorbou nových pracovních míst) a prevence sociálního vyloučení a tím zhoršení celkové kvality života nezaměstnaných (např. aktivizačními a motivačními kurzy nebo tzv. Job cluby). (24)

2.1.3.2 *Nástroje aktivní politiky zaměstnanosti (APZ)*

Zákon o zaměstnanosti popisuje nástroje APZ především z hlediska podmínek, za jakých může být ten který nástroj použitý. Zejména pak z hlediska objemu vynaložených prostředků nebo maximální délky podpory. Jednotlivé nástroje a opatření, jimiž je APZ realizována, jsou taxativně vymezeny v zákoně o zaměstnanosti v §104 a §105. Kromě nich ale může ÚP ČR ověřovat i nové nástroje a nová opatření. To musí být souladu s potřebami trhu práce a musí být vhodná a efektivní pro aktuální situaci trhu práce, tedy výhodnější než stávající. Pro ověřování nových nástrojů či opatření musí ÚP ČR získat souhlas MPSV, neboť ono je orgánem kompetentním ke schválení podmínek ověřování a vymezení nákladů na nové nástroje či opatření. (25)

Nástroje APZ jsou:

- a) rekvalifikace*
- b) investiční pobídky*
- c) veřejně prospěšné práce*
- d) společensky účelná pracovní místa*
- e) překlenovací příspěvek*
- f) příspěvek v době částečné nezaměstnanosti (ve sledovaném období nebyl v legislativě)*
- g) příspěvek na zapracování*
- h) příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program (26)*

Součástí opatření aktivní politiky zaměstnanosti jsou:

- a) poradenství, které provádějí nebo zabezpečují krajské pobočky Úřadu práce za účelem zjišťování osobnostních a kvalifikačních předpokladů fyzických osob pro volbu povolání, pro zprostředkování vhodného zaměstnání, pro volbu přípravy k práci osob se zdravotním postižením a při výběru vhodných nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti*

- b) podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením uvedená v části třetí, s výjimkou příspěvku podle § 78*
- c) sdílené zprostředkování zaměstnání*
- d) cílené programy k řešení zaměstnanosti (27)*

2.1.3.2.1 Rekvalifikace

Rekvalifikace je upravena v § 108 až 110 zákona o zaměstnanosti. Rekvalifikací se rozumí získání kvalifikace nové, zvyšování, rozšiřování či prohlubování kvalifikace stávající. Dále pak udržování či obnovování kvalifikace, kterou již klient v minulosti získal a kterou vlivem vnějších okolností (výkon zaměstnání v jiném oboru, mateřská nebo rodičovská dovolená, apod.) nepoužíval. Pokud člověk nemá žádnou kvalifikaci, tak i získání kvalifikace se považuje za rekvalifikaci. Cílem rekvalifikace je zvýšení kvality pracovní síly, její flexibility, za účelem ulehčení vstupu na trh práce. Rekvalifikace jsou významným nástrojem v boji proti nezaměstnanosti strukturální. Mají přizpůsobit strukturu nabídky práce změnám ve struktuře poptávky po práci. (28)

Rekvalifikaci může provádět pouze akreditovaný subjekt, tedy tzv. rekvalifikační zařízení, na základě písemné dohody s ÚP ČR. Rekvalifikace může iniciovány se souhlasem klienta ze strany ÚP, nebo také ze strany klienta. V tom případě se jedná o zvolenou rekvalifikaci. Závěrečné zhodnocení žádosti o poskytnutí rekvalifikace a sepsání dohody o rekvalifikaci je vždy v kompetenci ÚP. Příslušnou je KrP ÚP dle místa bydliště uchazeče (zájemce) o zaměstnání.

V případě rekvalifikace zabezpečené KrP ÚP mají uchazeči, ne zájemci o zaměstnání, nárok na podporu při rekvalifikaci. ÚP hradí náklady na rekvalifikaci účastníka a případně příspěvek na další související náklady (např. na dopravu). Rekvalifikace se může zúčastnit i zaměstnanec, jde-li o rekvalifikaci, jejímž cílem je zvýšení, rozšíření či získání kvalifikace, potřebné pro zachování pracovního poměru.

Tehdy může ÚP hradit zaměstnavateli či rekvalifikačnímu zařízení náklady rekvalifikace a rovněž náklady s ní spojené, a to částečně nebo v plné výši. Cílem je zabránit ztrátě zaměstnání zaměstnanců, nikoli podpora zaměstnavatele. Za rekvalifikaci zaměstnance však nelze považovat účast zaměstnance na teoretické či praktické přípravě, kterou musí zaměstnavatel ze zákona zabezpečit (např. proškolení řidičů). (21)

2.1.3.2.2 Investiční pobídky

Investiční pobídky jsou nástrojem APZ upraveným v ustanovení § 111 zákona o zaměstnanosti a v prováděcím nařízení vlády č. 515/2004 Sb., o hmotné podpoře na vytváření nových pracovních míst a hmotné podpoře rekvalifikace nebo školení zaměstnanců v rámci investičních pobídek, ve znění pozdějších předpisů. Tímto nástrojem APZ je hmotná podpora na vytváření nových pracovních míst a může být poskytnuta zaměstnavateli, který vytvoří nová pracovní místa v územní oblasti, ve které je průměrný podíl nezaměstnanosti za dvě ukončená pololetí předcházející datu předložení záměru zaměstnavatele nejméně o 25 % vyšší než průměrný podíl nezaměstnanosti v České republice, nebo na území zvýhodněných průmyslových zón schválených vládou. Další úprava je uvedena v zákoně č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a o změně některých zákonů (zákon o investičních pobídkách), ve znění pozdějších předpisů. Podporu poskytuje ÚP a je účelová, tzn. nelze jí použít k jinému účelu, než uvedenému v dohodě o poskytnutí. Závazky musí být splněny ve lhůtě 3 let od vydání rozhodnutí. Zároveň po dobu účinnosti dohody není povoleno poskytnout další příspěvky z APZ, které by byly vynaloženy ke stejnému účelu. (18)

2.1.3.2.3 Veřejně prospěšné práce (VPP)

Veřejně prospěšné práce jsou nástrojem APZ uvedeným v ustanovení § 112 zákona o zaměstnanosti. Spolu s rekvalifikacemi a společensky účelnými pracovními místy jsou nejvíce využívány. Definují se jako časově omezené pracovní příležitosti, většinou nekvalifikované, konané ve prospěch územně samosprávných celků, obecně prospěšných institucí, včetně charitativních organizací a jiných poskytovatelů sociálních služeb. Jedná se především o údržbu veřejných prostranství, úklid a údržbu veřejných budov a komunikací a jiné činnosti vykonávané ve prospěch obcí. VPP vytváří zaměstnavatel na základě dohody s ÚP pro pracovní umístění uchazečů o zaměstnání, kteří jsou obtížně umístitelní na trhu práce. Jde o osoby dlouhodobě nezaměstnané, osoby starší 50 let, osoby zdravotně postižené či jiné osoby, které mají překážky při vstupu na volný trh práce. VPP jsou uzavírány dočasně, nejdéle na dobu 24 po sobě jdoucích kalendářních měsíců. Lze i opakovat. Po uplynutí nasmlouvané doby se osoba vrací do evidence ÚP, pokud nenastane jiná skutečnost. Např. přechod do zaměstnaneckého poměru. (30)

ÚP poskytuje na zaměstnance umístěného na VPP zaměstnavateli nenárokový příspěvek až do výše skutečně vynaložených prostředků na mzdy a platy tohoto zaměstnance. Aktuální výše je každoročně upravována podle situace na trhu práce a potřebám na lokálních trzích práce. Do příspěvku se započítává odvod pojistného na sociální zabezpečení, pojistného na veřejné zdravotní pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, které odvedl zaměstnavatel za zaměstnance. Dle prováděcí vyhlášky je poskytován příspěvek měsíčně a jeho splatnost je do 30 kalendářních dnů ode dne, kdy bylo předloženo vyúčtování mzdových nákladů. Zaměstnavatel nesmí předložit vyúčtování dříve, než skutečně vyplátí mzdu a zaplatí příslušné odvody.

2.1.3.2.4 Společensky účelná pracovní místa (SÚPM)

Společensky účelná pracovní místa jsou nástrojem APZ upraveným v ustanovení §113 zákona o zaměstnanosti a patří spolu s VPP mezi nástroje v praxi nejvíce realizované. SÚPM zřizuje ÚP ČR na základě dohody uzavřené po posouzení žádosti zaměstnavatele. Na příspěvek není právní nárok. V dohodě je popis zřizovaných míst (zaměstnavatel zřizuje místa zcela nová nebo může stávající místa vyhradit pro konkrétního uchazeče) a další stanovené údaje. Za SÚPM považujeme i pracovní místa, která zřídil po dohodě ÚP ČR s uchazečem o zaměstnání za účelem výkonu jeho samostatné výdělečné činnosti. (29)

Obecně platí, že příspěvek může být poskytován až do výše prostředků, které zaměstnavatel vynaložil na mzdu nebo plat nového zaměstnance, v to počítaje pojistné na sociální zabezpečení, pojistné na veřejné zdravotního pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Tento příspěvek lze hradit nejdéle po dobu 12 měsíců. Zaměstnavatel nesmí předložit vyúčtování dříve, než skutečně vyplatí mzdu a zaplatí příslušné odvody za zaměstnance. (28)

2.1.3.2.5 Překlenovací příspěvek

Překlenovací příspěvek je nástrojem APZ zakotveným v ustanovení § 114 zákona o zaměstnanosti. Poskytnutí tohoto příspěvku je vázáno na SÚPM, které bylo přiznáno osobě, zřídila společensky účelné pracovní místo pro výkon své samostatné výdělečné činnosti. Účelově vázaný překlenovací příspěvek je určen na úhradu provozních nákladů vzniklých a zaplacených v období, na které je překlenovací příspěvek poskytnut. O tento příspěvek může žadatel požádat nejdéle do 30 kalendářních dnů ode dne sjednání dohody, podle které bylo zřízeno společensky účelné pracovní místo. Překlenovací příspěvek je vyplacen jednorázově a maximální měsíční výše je 0,25 násobku průměrné mzdy v národním hospodářství za 1. až 3. čtvrtletí předcházejícího

kalendářního roku. Maximální délka poskytování je 5 měsíců. Za provozní náklady, oproti kterým je možné příspěvek vyplatit, se považují náklady na dopravu materiálu a výrobků, nájemné a s tím spojené služby, údržba a opravy objektu, ve kterém se nachází provozovna SVČ.

2.1.3.2.6 Příspěvek na zapracování

Příspěvek na zapracování je nástrojem APZ definovaným v §116 zákona o zaměstnanosti. Může být poskytnut na základě dohody uzavřené mezi ÚP a zaměstnavatelem, který přijímá do pracovního poměru takového uchazeče o zaměstnání, jemuž KrP ÚP ČR ze zákona poskytuje zvýšenou péči. Jedná se o nezaměstnané, kteří zvláštní péči potřebují pro svůj zdravotní stav, věk, péči o dítě nebo z jiných vážných důvodů. Tento příspěvek je nenárokový, poskytuje se zpětně za celé dohodnuté období, a maximální doba poskytování činí 3 měsíce. Na jednu osobu, která se zapracovává, může být měsíční výše příspěvku maximálně polovina minimální mzdy. Splatnost příspěvku je do 30 kalendářních dnu ode dne předložení písemné informace o průběhu zapracování.

2.1.3.2.7 Příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program

Příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program je nástrojem APZ upraveným v ustanovení § 117 zákona o zaměstnanosti. Příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program může úřad práce poskytnout zaměstnavateli, na základě s ním uzavřené dohody, pokud zaměstnavatel přechází na nový podnikatelský program a z tohoto důvodu nemůže zabezpečit pro své zaměstnance práci v rozsahu stanovené týdenní pracovní doby. Příspěvek lze poskytovat na částečnou úhradu náhrady mzdy, která zaměstnancům přísluší podle pracovněprávních předpisů. Příspěvek lze

poskytovat maximálně po dobu šesti měsíců. Měsíční příspěvek na jednoho zaměstnance může činit nejvýše polovinu minimální mzdy.

2.1.3.3 *Financování APZ*

Státní politika zaměstnanosti je finančně saturována ze státního rozpočtu. Zdrojem financování je pojistné na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti odváděné zaměstnavateli, OSVČ a zaměstnanci podle zákona 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, v platném znění. Tyto prostředky jsou přerozdělovány a v kapitole MPSV jsou v rozpočtu pro každý rok stanoveny objemy finančních prostředků pro výplatu pasivní politiky zaměstnanosti a realizaci nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti. Prostředky jsou účelově vázané. Hospodaření s těmito prostředky se řídí dle zákona 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění. V případě nedostatku prostředků na pasivní politiku zaměstnanosti je tento deficit vykrýván přesuny v rámci kapitol státního rozpočtu nebo prostřednictvím státního dluhu. Výdaje na APZ se v zemích EU blíží zhruba k 1% HDP, v naší republice je to výrazně méně (0,1% – 0,2% HDP)

Po vstupu České republiky do Evropské unie (Evropská rada rozhodla o přijetí ČR a dalších devíti evropských států k 1. květnu 2004) je větší část finančních prostředků, které jsou použity na realizaci aktivní politiky zaměstnanosti formou jejích nástrojů a opatření, čerpána z Evropského sociálního fondu. Hospodaření s těmito prostředky se řídí zvláštním právním předpisem a z těchto prostředků lze přispívat na programy nebo opatření celostátního a regionálního charakteru a projekty zahraničních subjektů přispívající ke zvýšení zaměstnanosti a na ověřování nových nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti. Příspěvky na aktivní politiku zaměstnanosti nelze zaměstnavateli poskytovat vícekrát na stejný účel. Příspěvky nelze poskytnout organizačním složkám státu a státním příspěvkovým organizacím.

2.1.4 *Evropský sociální fond (ESF)*

Evropský sociální fond (European Social Fund – ESF) byl vytvořen v rámci Římské smlouvy v roce 1957; jedná se o nejstarší strukturální fond. Jeho cílem byla vždy vyšší zaměstnanost a zlepšení fungování trhu práce. Postupem doby se zaměřil i na další oblasti. ESF je jedním ze strukturálních fondů, které mají společný cíl ve snížení rozdílu v životní úrovni mezi regiony, skupinami obyvatel i jednotlivci v Evropské unii. ESF je řízen na základě sedmiletých programovacích cyklů. Strategie a rozpočet ESF se vždy projednává mezi členskými státy EU, Evropským parlamentem a Komisí. Strategie určuje cíle financování ESF, které jsou částečně nebo plně sdíleny s dalším strukturálním financováním. V praxi je ESF realizován prostřednictvím projektů, které předkládá a realizuje celá řada organizací, a to jak ve veřejném, tak v soukromém sektoru.

V letech 1958-1971 se fond využíval pouze v šesti zakládajících zemích, jejichž míry nezaměstnanosti byly poměrně odlišné. Cílem bylo podpořit nezaměstnané, zajistit jejich začlenění do pracovního procesu, a to cestou rekvalifikací pracovních sil a stimulací podnikatelů při vytváření pracovních míst. První reforma fondu resp. změna pravidel a fungování fondu, se udála v letech 1971-1983. Byly vymezeny čtyři hlavní oblasti činnosti:

- rovnost pohlaví - opatření pro vzdělávání mužů a žen,
- mobilita - podpora pracovních sil a jejich rodinných příslušníků usnadněním změny jejich bydliště
- flexibilita - podpora při odstraňování překážek, které ztěžují přístupy na trh práce
- regionalista - podpora zaměstnanosti v hospodářsky znevýhodněných regionech. (31)

V letech 1983-1988 byla podpora věnována dvěma hlavními oblastem:

- pomoc regionům (na základě kritérií Společenství dle počtu nezaměstnaných nebo HDP na obyvatele)
- podpora mladistvých do 25 let věku (31)

V období let 1989-1993 bylo uplatňováno 5 prioritních cílů, z nichž dva z těchto cílů (Cíl 3 a Cíl 4) byly výlučně podporovány z ESF

- Cíl 3 – Boj s dlouhodobou nezaměstnaností
- Cíl 4 – Začlenění mladých lidí do pracovního života (31)

V letech 2000-2006 se ESF se zaměřil na následující oblasti:

- podporu aktivních politik pro problematiku trhu práce v oblasti boje s nezaměstnaností, dlouhodobou nezaměstnaností, usnadněním a znovu začleněním dlouhodobě nezaměstnaných na trh práce včetně mladistvých
- podporu rovných šancí v přístupu na trh práce, zejména pro skupiny ohrožené společenským vyloučením
- podporu vzdělávání, celoživotního vzdělávání, zlepšení kompetencí obyvatel pro trh práce, zvýšení mobility
- podporu kvalifikované a flexibilní pracovní síly, podporu adaptability
- opatření ke zlepšení postavení žen na trhu práce a přístupu na něj (31)

V dalším rozpočtovém období, tedy v letech 2007-2013, podporoval ESF nově určené prioritní cíle, a to především Cíl – Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a Cíl - Konvergence. Hlavním nástrojem pro růst a zaměstnanost se stala politika hospodářské a sociální soudržnosti. Hlavními úkoly fondu v tomto období byly:

- zvyšování flexibility pracovníků a společností, podniků a podnikatelů

- zlepšování vstupu do zaměstnání a udržitelnost
- zvýšení sociálního začlenění znevýhodněných osob
- posílení kompetencí lidského kapitálu (31)

2.1.4.1 ESF v ČR 2007-2013

Čerpání finančních prostředků z ESF je možné pouze pomocí operačních programů. Operační program je základní strategický dokument, který samostatně vytvářejí členské země EU. Je zpracován pro konkrétní tematickou oblast (např. zaměstnanost) nebo pro potřebu konkrétního regionu soudržnosti NUTS II. V Operačním programu jsou podrobně uvedeny a specifikovány cíle a priority, kterých chce členská země v dané oblasti dosáhnout v daném programovacím období. Přehled operačních programů na období 2007-2013 je v Tabulce 1. (32)

Tabulka 1 Operační programy na období 2007-2013

Operační programy na období 2007-2013	Přidělená finanční stránka
Tematické OP	21 271,1 mil. EUR (79,5 %)
OP Podnikání a inovace	
OP životní prostředí	
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	
OP vzdělávání pro konkurenceschopnost	
OP Výzkum a vývoj pro inovace	
Integrovaný operační program	
OP Technická pomoc	
Regionální OP (ROP)	4 659 mil. EUR (17,6 %)
ROP NUTS II Jihovýchod	
ROP NUTS II Jihozápad	
ROP NUTS II Moravskoslezsko	
ROP NUTS II Severovýchod	
ROP NUTS II Severozápad	
ROP NUTS II Střední Čechy	
ROP NUTS II Střední Morava	
OP – Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost Praha	372,4 mil. EUR (1,4 %)

Operační programy na období 2007-2013	Přidělená finanční stránka
OP Praha Konkurenceschopnost	
OP Praha Adaptabilita	
Evropská územní spolupráce	389 mil. EUR (1,5 %)
OP Mezuregionální spolupráce	
OP Nadnárodní spolupráce	
OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko	
OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko	
OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko	
OP Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko	
OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko	
INTERACT II	
ESPON 2013	

Zdroj: <http://dotaceeu.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013>

2.1.4.2 *Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ)*

Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ) respektuje základní strategické dokumenty vlády České republiky a vychází zejména z Národního strategického referenčního rámce. Jeho cílem je působit v oblasti aktivní politiky zaměstnanosti, modernizaci veřejné správy a veřejných služeb a mezinárodní spolupráci.

Globálním cílem je zvýšit zaměstnanost a zaměstnatelnost lidí v ČR na úroveň průměru 15 nejlepších zemí EU. Dílčími cíli pak:

- zvýšení adaptability zaměstnanců a zaměstnavatelů
- zlepšení přístupu k zaměstnání a prevence nezaměstnanosti
- posílení integrace osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených
- posilování institucionální kapacity a efektivnosti veřejné správy a veřejných služeb
- zintenzivnění mezinárodní spolupráce v oblasti rozvoje lidských zdrojů a zaměstnanosti (31)

Ke každému tomuto cíli byly vytvořeny dílčí prioritní osy:

- Prioritní osa 1 Adaptabilita (Konvergence)
- Prioritní osa 2a Aktivní politiky trhu práce (Konvergence)
- Prioritní osa 2b Aktivní politiky trhu práce (Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost)
- Prioritní osa 3 Sociální integrace a rovné příležitosti (Konvergence)
- Prioritní osa 4a Veřejná správa a veřejné služby (Konvergence)
- Prioritní osa 4b Veřejná správa a veřejné služby (Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost)
- Prioritní osa 5a Mezinárodní spolupráce (Konvergence)
- Prioritní osa 5b Mezinárodní spolupráce (Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost)
- Prioritní osa 6a a 6b Technická pomoc (31)

V rámci Operačního programu Rozvoje lidských zdrojů byly realizovány tři základní typy projektů:

- grantové projekty
- národní projekty
- systémové projekty

Grantové projekty

Projekty jsou předkládané v rámci grantových schémat na základě výzvy k podávání žádostí na oznámení administrátora grantového schématu. Projekty jsou zaměřeny zejména na cílové skupiny jednotlivců, případně organizací. Tyto projekty jsou iniciovány aktéry na regionální a místní úrovni. Grantové projekty doplňují programy a nástroje příslušné státní politiky zaměstnanosti.

Národní projekty

Národní projekty byly projekty založené na přímém přidělení prostředků programu na realizaci nebo k doplnění národních politik. Tyto projekty byly předkládány

výhradně subjekty s kompetencí k implementaci národních politik a programů v dané oblasti. Projekty musí splňovat princip doplňkovosti a kritérium přidané hodnoty. Musí proto buď rozšířit stávající programy nebo nástroj politiky, nebo rozšířit okruh cílových skupin, nebo zvýšit počet klientů služeb.

Systémové projekty

Projekty založené na přímém přidělení prostředků programu na rozvoj národních politik a programů a na modernizaci (rozšíření kapacity a kvality nabídky) veřejných služeb. Tyto projekty jsou předkládány výhradně subjekty s kompetencí k rozvoji národních politik a programů v dané oblasti.

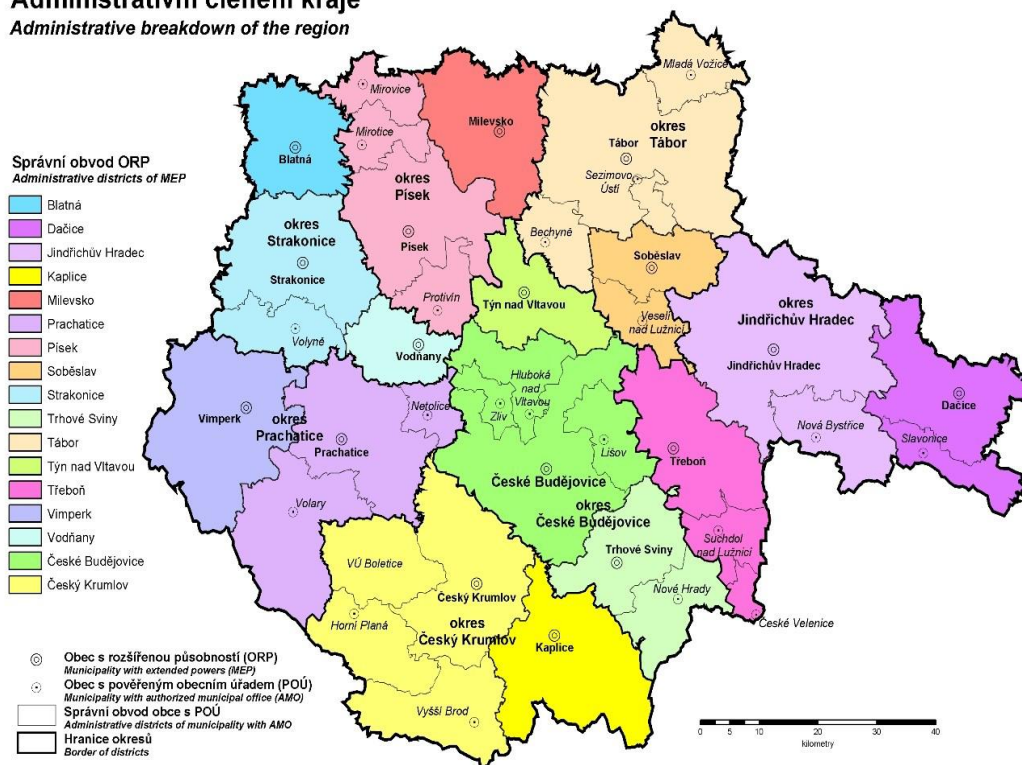
2.1.5 Jihočeský kraj

Oblast Jihočeského kraje je dlouhodobě vnímána především jako zemědělská oblast s rozvinutým rybníkářstvím a lesnictvím. Kraj představuje geograficky poměrně uzavřený celek, jehož jádro je tvořeno jihočeskou kotlinou. Jihočeský kraj představuje svou rozlohou 10 057 km² 12,8 % z území celé České republiky. Podstatnou část hranice kraje tvoří státní hranice s Rakouskem a Německem (323 km), dále sousedí s kraji Plzeňským, Středočeským a krajem Vysočina. Příhraniční charakter kraje poskytuje možnost přeshraniční spolupráce jak ve výrobní oblasti, tak v oblasti veřejných služeb. Nejvyšším vrcholem Jihočeského kraje tvoří šumavský vrchol Plechý (1378 m), naopak nejnižším místem je hladina Orlické přehrady (330 m) v okrese Písek. Jihočeský kraj je spíše chudší na suroviny, zejména energetické. Významným přírodním bohatstvím jsou rozsáhlé lesy, zejména na Šumavě a v Novohradských horách. Největší surovinové bohatství tvoří např. ložiska písků a štěrkopísků, sklářských písků, kameniva a cihlářské hlíny. Dále pak třeba rašelina a v určitých lokalitách také vápenec, křemelina a grafit. (33)

Dle ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, bylo zřízeno 14 VÚSC, včetně Jihočeského kraje se sídlem v Českých Budějovicích, vymezeného územím okresů České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Písek, Prachatice, Strakonice a Tábor. V rámci reformy veřejné správy bylo v Jihočeském kraji ustaveno 17 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a 37 správních obvodů obcí s pověřenými obecními úřady. (33)

Obrázek 1 Administrativní členění Jihočeského kraje

Administrativní členění kraje
Administrative breakdown of the region

Zdroj: ČSÚ, 2009

Jihočeský kraj je krajem s nejmenší hustotou zalidnění z celé České republiky. Koncem roku 2011 v kraji žilo více než 636,1 tis. obyvatel, tedy 63 obyvatel na 1 km². Z jeho sedmi okresů má největší hustotu obyvatelstva okres České Budějovice, kde žije

téměř 30 % obyvatel kraje. Je to dáno především soustředěním lidí do samotného města České Budějovice, v němž bydlí 93,6 tis. osob. Dalšími velkými městy jsou Tábor (35,1 tis. obyvatel), Písek (29,7 tis. obyvatel), Strakonice (23,0 tis. obyvatel) a Jindřichův Hradec (21,9 tis. obyvatel). V těchto 5 městech žije téměř třetina Jihočechů. Celkem je v kraji v současné době 623 samosprávných obcí (54 z nich má statut města) s téměř dvěma tisíci částmi obcí. Podíl městského obyvatelstva dosáhl k 31. 12. 2011 celkem 64,2 %. Věková struktura obyvatel kraje je obdobná jako v celé České republice; průměrný věk v kraji je 41,2 roku (v ČR 41,1 roku). Od demografické struktury kraje se výrazněji odlišuje pohraniční okres Český Krumlov s pestřejším národnostním složením. Je zde mladší věková struktura, téměř nejvyšší porodnost a nejnižší úmrtnost. Trvalý růst početních stavů obyvatel zaznamenávaly v posledních šesti letech okresy České Budějovice, Písek a Tábor a s výjimkou roku 2011 i okres Český Krumlov. V ostatních okresech počty obyvatel spíše stagnovaly. Struktura hospodářství Jihočeského kraje je ovlivněna procesy trvajících již od dob průmyslové revoluce. K atraktivitě Jihočeského kraje přispívá jeho poloha při významných tranzitních trasách. Ekonomicky se řadí mezi průměrné regiony ČR, míra nezaměstnanosti je zde nižší. Zajímavá je však výše mezd, které jsou, s výjimkou okresu České Budějovice, ve srovnání s ostatními kraji poměrně nízké. Území kraje mělo vždy spíše charakter oblasti rekreační než průmyslově vyspělé. Významným rozvojovým potenciálem je oblast lázeňství a navazujících aktivit. K nejdůležitějším lázeňským městům patří Třeboň, Bechyně a Vráž u Písku. (33)

2.2 *Metodologie výzkumu*

Metodologie je vědní disciplína, která zkoumá a popisuje plánování, systematizaci, posouzení problému a vytyčení strategií a metod výzkumu. Je základním předpokladem úspěšného výzkumu. Nejdříve si na začátku výzkumné práce musíme uvědomit, proč chceme výzkum vlastně realizovat. A zároveň čeho chceme dosáhnout, jaký cíl. Dále je

potřeba definovat výzkumný problém a z něj vyplývající hypotézu nebo výzkumnou otázku. Výzkum je buď empirický, nebo teoretický. (36)

2.2.1 *Kvantitativní výzkum*

Kvantitativní výzkum ve společenských vědách chápeme jako standardizovaný vědecký výzkum, který má reflektovat výzkumnou skutečnost pomocí číselných proměnných. Data získáme měřením nebo tvorbou diskrétních řad. Získané výsledky se zpracovávají za pomoci statistických metod. Důležitá je jejich závěrečná interpretace. Kvantitativní výzkum se zabývá většími datovými soubory. O výsledcích můžeme konstatovat, že jsou reprezentativní. Ve výzkumu se nesetkáváme s chybami, které vznikají názory a schopnostmi jednotlivých respondentů. Jsou ověřitelné, opakovatelné a porovnatelné. (37)

Základem kvantitativního výzkumu je výchozí hypotéza. Podle její formulace se stanoví okruh získávaných dat. Na velikosti vzorku a způsobu jeho výběru je závislá reprezentativnost výsledků. Rovněž tak na návratnosti dotazníků. Formami kvantitativního výzkumu jsou standardizovaný rozhovor, standardizovaný dotazník, měření a sekundární analýza dat. (38)

Výhodou kvantitativního výzkumu je jednodušší sběr dat a možnost aproximace výsledků. Je vhodný pro zkoumání velkých souborů. Data jsou numerická a měřitelná. Výzkum může pouze potvrdit či vyvrátit již zavedené teorie. (36)

2.2.2 *Kvalitativní výzkum*

Kvalitativní výzkum vznikl jako protiklad kvantitativního výzkumu. Ne všechno lze vměstnat do čísel a tabulek. Využívá se tam, kde chceme pochopit lidské jednání a postoje jednotlivce. Kvalitativní výzkum se soustřeďuje na malý počet respondentů. Popisuje chování a jednání, objasňuje význam. Cílem je poznat osobnostní hodnoty, zájmy a chování. Stanoví se při něm výzkumné otázky, které se postupně zacilují, případně se dodávají nové. Výzkumník je s respondenty v těsném kontaktu. Výzkumnými metodami jsou: pozorování (přímé či nepřímé), interview (rozhovor) či skupinové interview, obsahová analýza textu. (39)

Kvalitativní data nemají strukturovanou podobu jako v kvantitativním výzkumu, což komplikuje jejich vyhodnocení. (36)

2.2.3 *Metoda sekundární analýzy dat*

Sekundární analýza dat je jedním ze způsobů vědeckého zkoumání. Sekundární analýza těží z informací, které již byly v jiných výzkumech sebrány, ale nebyly z nějakého hlediska posuzovány. Jedná se o shromáždění, výběr a interpretaci dostupných dat v nových souvislostech. V rámci jednoho výzkumu se testuje řádově jen několik hypotéz. Obvykle bývá ovšem sebráno daleko více dat, které se při tomto konkrétním výzkumu nevyužijí. Sekundární analýza dat je nejrychlejším a nejlacinějším způsobem sběru dat, protože již existují a jsou dostupná. Sekundární data byla získána pro jiný účel, než je zadaný problém. Jsou přístupná veřejně, a to zadarmo nebo je jejich využití zpoplatněno. Ovšem jejich výskyt je ve více různorodých zdrojích. Zdrojem dat pro sekundární analýzu mohou být: archivní data, datové publikace jiných výzkumů, oficiální statistická data, různé databanky statistických údajů atd.

Výhodou sekundární analýzy je:

- spoří čas a peníze
- jsou většinou k dispozici při zahájení projektu
- umožňuje provádět srovnání (časová, mezi územními celky, srovnání trendů)
- není potřeba terénní výzkum

Nevýhody sekundární analýzy je:

- některá data nejsou dostupná
- data mohou obsahovat chyby, které výzkumník neodhalí
- nemusí být známa metodika jejich získání
- nemusí být v podobě, kterou potřebujeme

Vždy je třeba vycházet z originálních zdrojů a nikoliv z neověřených převzatých dat. Zdroje dat můžeme rozdělit:

Interní: vznikají vlastní činností organizace

Externí:

- a) klasické statistické přehledy (Český statistický úřad, ministerstva)
- b) agenturní výzkum (např. marketingový výzkum)
- c) databáze (znalostní databáze, internet). (39)

2.2.4 *Metody ověření závislosti proměnných*

Při ověřování závislosti získaných proměnných je možné rozlišit statistickou závislost, která vyjadřuje pravděpodobnostní skutečnost, že jev B nabude příslušné hodnoty v případě výskytu dané hodnoty jevu A. Korelační závislost pak udává těsnost vztahu mezi dvěma jevy A a B. (40)

Pevnou závislostí pak nazýváme stav, kdy výskytu jednoho jevu nezbytně vyvolá výskyt druhého jevu. Každé hodnotě jedné proměnné odpovídá právě jedna hodnota jiné proměnné. Naopak volná závislost je stav, kdy výskyt jednoho jevu ovlivňuje výskyt druhého jevu. Při volné závislosti hodnoty jednoho jevu ovlivňují hodnoty druhého jevu pouze částečně. Není nezbytné, aby změna první proměnné jednoznačně

způsobila očekávanou změnu druhé proměnné. K poznání a matematickému popisu statistických závislostí se používají metody regresní a korelační analýzy. Nutno podotknout, že tyto metody slouží k posouzení kvantitativních proměnných, nikoli pro kategoriální či kombinaci kategoriálních a kvantitativních. Nejčastěji se používá k analýze závislosti dvou proměnných Pearsonův korelační koeficient nebo Spearmanův korelační koeficient. (41)

2.2.4.1 *Korelace*

Ukazuje statistickou závislost dvou kvantitativních veličin, tedy vzájemný vztah dvou proměnných. Korelace označuje míru stupně asociace dvou proměnných. Uvádí se, že dvě proměnné jsou korelované, jestliže určité hodnoty jedné proměnné mají tendenci se vyskytovat s určitými hodnotami druhé proměnné. Korelace neimplikuje kauzalitu. Pokud jsou dvě proměnné v korelaci, neznamená to, že jedna je příčinou a druhá kauzálním následkem. Kauzalita může existovat, ale není pouhou korelací prokázána. (40)

Vztah mezi znaky či veličinami x a y může být kladný nebo záporný. Těsnost korelační závislosti je vyjadřována korelačním koeficientem, který se značí r . Ten může nabývat hodnot z intervalu $\langle -1, +1 \rangle$. Hodnota korelačního koeficientu -1 znamená zcela nepřímou závislost. Hodnota korelačního koeficientu $+1$ udává zcela přímou závislost. Pokud je korelační koeficient roven 0, nelze zjistit mezi znaky žádnou statisticky zjištělnou lineární závislost. Ale i při nulovém korelačním koeficientu mohou být veličiny závislé, pouze se nedá ani přibližně tento vztah vyjádřit lineární funkcí. (40)

Pro vyhodnocení korelačního koeficientu platí:

- kladné znaménko = přímá závislost
- záporné znaménko = nepřímá závislost
- $|r| \in (0,00 ; 0,3)$ = slabá závislost

- $|r| \in (0,31 ; 0,7)$ = střední závislost
- $|r| > 0,7$ = silná (těsná) závislost (40)

2.2.4.1.1 Pearsonův korelační koeficient

Pearsonův korelační koeficient vyjadřuje míru lineární závislosti mezi dvěma veličinami. Platí pro něho:

- měří statistickou závislost u lineárních dat (je parametrický)
- je velmi ovlivněn odlehlými hodnotami
- počítá se pomocí směrodatných odchylek obou proměnných

V teoretické podobě ho lze pro náhodné veličiny X a Y s nenulovým rozptylem vyjádřit následovně:

$$r = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})(y_i - \bar{y})}{\sqrt{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2 \sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y})^2}}$$

Je důležité zdůraznit, že Pearsonův korelační koeficient určuje pouze lineární vztah, jinak řečeno zobrazuje pouze variabilitu kolem lineárního trendu. Pro nelineární závislosti je nevhodný. (41)

2.2.4.1.2 Spearmanův korelační koeficient

Spearmanův koeficient pořadové korelace udává statistickou korelaci mezi dvěma veličinami. Značí se r_{sp} . Nabývá hodnot z intervalu $\langle -1, +1 \rangle$. Spearmanův koeficient pořadové korelace lze spočítat také jako Pearsonův korelační koeficient pořadových čísel p_i a q_i . Máme-li dvě veličiny X a Y , jejichž pravděpodobnostní rozdělení není známé. Uspořádáme n jejich hodnot x_i a y_i podle velikosti a přiřadíme jim pořadová čísla p_i a q_i . Hodnota koeficientu je pak rovna:

$$r_{sp} = 1 - \frac{6 \sum_i (p_i - q_i)^2}{n(n^2 - 1)}$$

Vlastnosti Spearmanova koeficientu korelace:

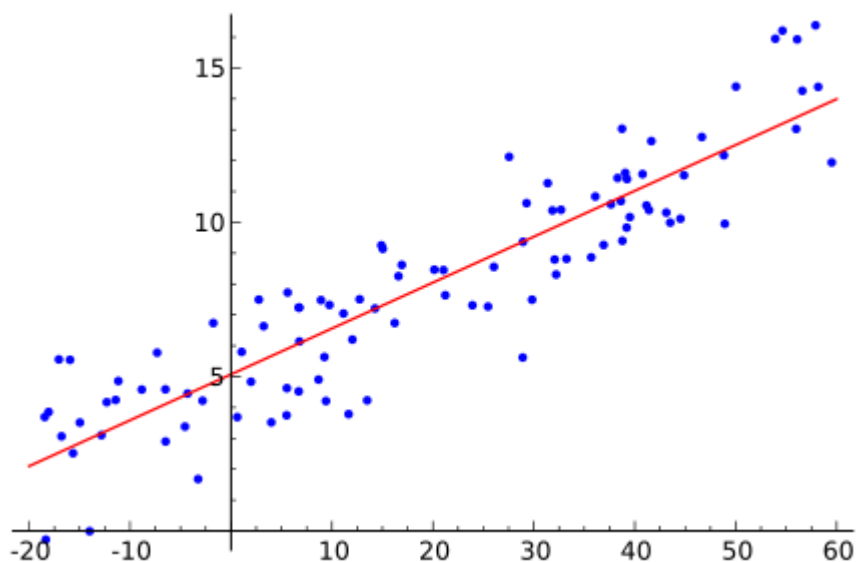
- Korelační koeficient pořadí (neparametrická metoda)
- Nezachycuje pouze lineární vztahy mezi proměnnými, ale obecně vztahy rostoucí či klesající
- Je odolný vůči odlehlým hodnotám (41)

2.2.4.2 Regresní analýza

Regresní analýza je statistická metoda, která nám umožňuje prozkoumat vztah mezi dvěma proměnnými - tzv. nezávisle proměnnou X a tzv. závisle proměnnou Y . Zobrazuje, jak se změní hodnota závisle proměnné v návaznosti na změnu jedné z nezávisle proměnných (přičemž ostatní nezávisle proměnné zůstávají konstantní). Povaha korelační závislosti je nejčastěji vyjádřena matematickou funkcí, mluvíme o regresní funkci. Tento úkol korelačního počtu je označován jako regresní analýza. Regresní analýza umožní na základě získaných dat predikovat. Lineární regrese je metoda, při které jsou body v grafu proloženy přímkou. Předpokládáme lineární

závislost. Mezi ypsilonovou hodnotou měřeného bodu a ypsilonovou hodnotou ležící na vytvořené přímce bude odchylka. Lineární regrese hledá právě takovou přímku, kdy součet druhých mocnin zmíněných odchylek bude minimální. Aproximujeme dané hodnoty přímkou, a to metodou nejmenších čtverců.

Obrázek 2 Příklad lineární regrese

Zdroj: <https://wikisofia.cz>

Rovnici lineární regrese zapíšeme:

$$y = mx + b$$

kde

y je závislá proměnná

b je bod, ve kterém přímka protíná ypsilonovou osu

m představuje vektor

x je nezávislá proměnná

Neznámé hodnoty m a b určujeme pomocí metody nejmenších čtverců. (41)

Ve výpočetním prostředí programu MS Excel vrací funkce LINREGRESE spočítané regresní statistiky, které jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 2 – Tabulky vrácených regresních statistik funkce LINREGRESE v Excelu

	A	B	C	D	E	F
1	m_n	m_{n-1}	...	m_2	m_1	b
2	se_n	se_{n-1}	...	se_2	se_1	se_b
3	r^2	se_y				
4	F	df				
5	ssreg	ssresid				

Zdroj: software MS Excel

Význam dodatečných regresních statistik:

se1,se2,...,sen	Standardní chyby pro koeficienty $m_1, m_2, \dots, m_n$.
seb	Standardní chyba pro konstantu b (seb = #NENÍ_K_DISPOZICI, pokud b je NEPRAVDA)
r^2	Koeficient determinace. Porovnává skutečné hodnoty y a jejich odhady, nabývá hodnot od 0 do 1. Pokud je roven 1, existuje v tomto vzorku dokonalá korelace, tj. mezi odhadem a skutečnými hodnotami y není žádný rozdíl. Pokud je koeficient determinace roven nule, znamená to, že regresní rovnice nedokáže předpovídat hodnoty y .
se_y	Standardní chyba odhadu y .
F	F-statistika nebo pozorovaná hodnota F. F-statistiku lze použít pro rozhodnutí, zda vztah mezi závislými a nezávislými proměnnými není nahodilý.
df	Stupně volnosti. Pomocí stupňů volnosti lze nalézt kritické hodnoty F ve statistické tabulce. Porovnáním hodnot z tabulky s F-statistikou, kterou vrátí funkce LINREGRESE , lze určit úroveň spolehlivosti modelu..
ssreg	Regresní součet čtverců.
ssresid	Reziduální součet čtverců.

B. Praktická část

3 Cíl práce

Cílem bakalářské práce na téma „Realizace aktivní politiky zaměstnanosti v Jihočeském kraji v letech 2007-2013“ je popsat situaci v Jihočeském kraji v rozmezí let 2007 – 2013 při realizaci nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti. Rozsah let, tedy zkoumané období, byl zvolen v souladu s programovacím obdobím Evropské unie. Cílem bylo vytvořit, a na jedno místo soustředit, vybraná data za celé programové období. V dosavadních zdrojích jsou údaje uváděny s měsíční, kvartální nebo roční periodicitou. Tento přehled může být prospěšný pro srovnání s dalším programovým obdobím 2014 – 2020. Výstupem tedy bude kvantitativní popis realizovaných nástrojů APZ v daném regionu.

Dalším cílem bylo ověřit, na základě sumarizovaných dat za region, dvě zadané hypotézy.

4 Metodika

4.1 *Hypotézy*

Cílem práce je také ověřit dvě následující hypotézy:

- H1: Vyšší míra nezaměstnanosti znamená vyšší využití nástrojů VPP a SUPM.
- H2: Růst výdajů APZ snižuje dlouhodobou nezaměstnanost.

H1 předpokládá, že nezávislou proměnou je míra nezaměstnanosti (podíl zaměstnaných osob) a závislou proměnnou je počet nezaměstnaných umístěných na nástroj aktivní politiky:

- veřejně prospěšné práce
- společensky účelná pracovní místa

Předpoklad je, že závislost bude pro H1 přímá.

H2 předpokládá, že nezávislou proměnou je suma nákladů na APZ a závislou proměnnou je počet dlouhodobě nezaměstnaných. Předpokládá se nepřímá závislost.

4.2 *Strategie výzkumu, technika sběru dat*

Pro svou práci jsem zvolil strategii kvantitativního výzkumu. Použil jsem metodu sekundární analýzy dat. Bližší informace jsou uvedeny v teoretické části práce. Přehled problematiky byl vypracován pomocí rešerše zdrojů v tištěné a také elektronické podobě. Informace byly získány z volně přístupných zdrojů. Byla provedena analýza datových podkladů, vybrány validní údaje pro sumarizaci dat za celé období podle jednotlivých nástrojů APZ. Pro srovnání jsem uvedl hodnoty za celou Českou republiku. Náklady na nástroje APZ byly sumarizovány ze všech finančních zdrojů, tedy národních prostředků a prostředků operačního programu Lidské zdroje

a zaměstnanost. Jeho prostřednictvím bylo možné získávat finance z Evropského sociálního fondu.

Pro dosažení vytčeného cíle, tj. zmapování realizace nástrojů APZ v Jihočeském kraji, byly použity dostupné statistické údaje z Českého statistického úřadu, Ministerstva práce a sociálních věcí ČR a Eurostatu. Sledovaným obdobím bylo programové období 2007-2013. Pozornost jsem zaměřil pouze na nástroje APZ a neprováděl přehled opatření. Důvodem bylo, že nástroje APZ tvoří převážnou část aktivit a jsou dobře kvantifikovatelné. Jejich dopad na situaci na trhu práce je bezprostřední a zásadní. Opatření jsou rovněž důležitou složkou aktivní politiky, ale jejich sledování a vykazování se ve sledovaném období měnilo a data nejsou porovnatelná.

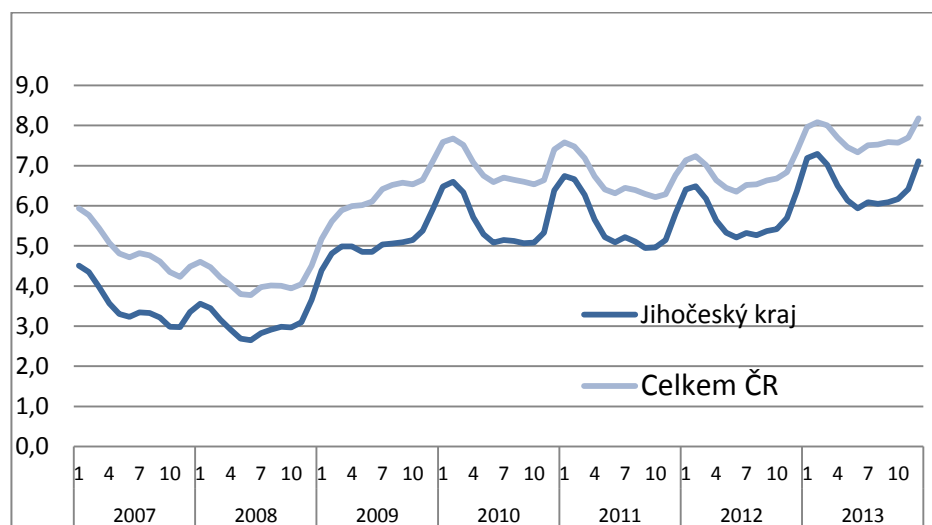
Stanovené hypotézy byly ověřeny pomocí standardních statistických metod – korelace a lineární regrese. Pro statistické výpočty byl použit program Microsoft Excel 2010. Výstupy jsou uvedeny v následující části.

5 Analýza a interpretace dat

5.1 Analýza dat

Nezaměstnanost v Jihočeském kraji

Graf 2 Vývoj podílu nezaměstnaných 2007-2013 v Jihočeském kraji a ČR

Zdroj: statistická data, vlastní výběr

Graf 2 přehledně uvádí vývoj hodnoty ukazatele podílu nezaměstnaných osob v JČ a ČR v letech 2007 až 2013. Obě křivky jsou téměř identického průběhu a po celé sledované období je celorepubliková hodnota nad údajem za jižní Čechy. To je trvalým jevem v tomto regionu, že podíl nezaměstnaných nedosahuje republikové hodnoty. Trend se rozchází snad jen v pololetí 2009, kdy republikové hodnoty stoupaly a jihočeské mírně poklesly. Na grafu lze dobře demonstrovat sezónnost (zejména v letech 2010 – 2013). Jedná se o rozdíl mezi zimním a letním obdobím. V našem kraji je tento výkyv ještě zřetelnější než v republikových hodnotách. Velmi dobře je také vidět nástup hospodářské krize od podzimu 2008. Od této doby do konce sledovaného období je trend podílu nezaměstnaných rostoucí. Podrobnosti viz Příloha 2 a 3.

Délka evidence

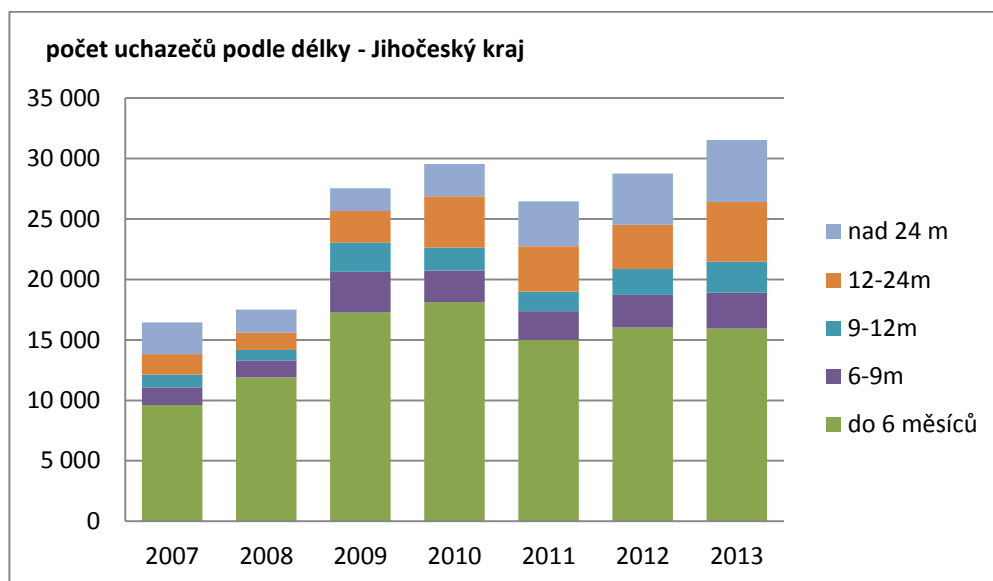
Jihočeský kraj

Tabulka 3 Struktura nezaměstnanosti – dle délky evidence uchazečů

Jihočeský kraj	Celkem	z toho:				
stav k 31.12.		do 6 měsíců	6-9m	9-12m	12-24m	24 m+
2007	16 452	9 622	1 450	1 049	1 711	2 620
2008	17 505	11 897	1 389	882	1 427	1 910
2009	27 530	17 266	3 355	2 425	2 626	1 858
2010	29 545	18 108	2 625	1 919	4 238	2 655
2011	26 450	14 987	2 384	1 613	3 762	3 704
2012	28 767	16 026	2 708	2 125	3 674	4 234
2013	31 551	15 949	2 966	2 560	4 928	5 148

Zdroj: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/vydaje>, vlastní úprava

Graf 3 Počet uchazečů v jihočeském kraji podle délky evidence

Zdroj: statistická data, vlastní výběr

V této tabulce je znázorněna délka evidence uchazečů o zaměstnání. Po celou dobu sledování je počet evidovaných s délkou evidence do 6 měsíců větší než 50% ze všech evidovaných. To je pozitivní trend, který znamená, že dochází k velké obměně

uchazečů o zaměstnání a daří se zprostředkovávat zaměstnání. Jedná se o frikční nezaměstnanost. Dále je dobře zřetelný výrazný nárůst počtu nezaměstnaných v letech 2009 a 2010, pak mírný pokles v roce 2011 a opětovný růst v letech 2012 a 2013.

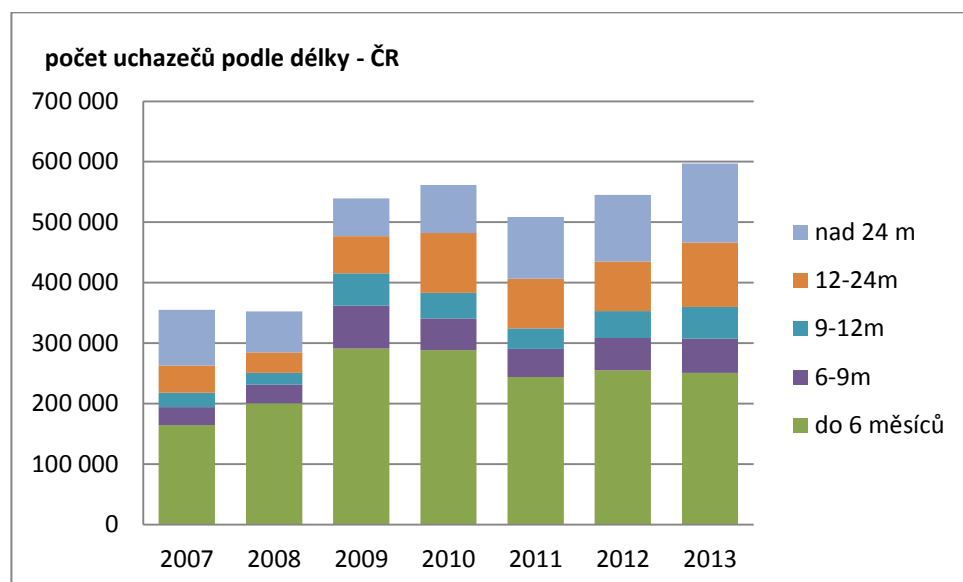
Česká republika:

Tabulka 4 Struktura nezaměstnanosti – dle délky evidence uchazečů ČR

ČR	Celkem	z toho:				
stav k 31.12.		do 6 měsíců	6-9m	9-12m	12-24m	nad 24 m
2007	354 878	164 225	29 960	23 780	44 911	92 002
2008	352 250	200 657	30 298	19 771	33 701	67 823
2009	539 136	290 934	70 842	53 487	61 442	62 431
2010	561 551	288 459	52 059	42 552	99 160	79 321
2011	508 451	243 938	46 740	33 643	82 347	101 783
2012	545 311	255 043	53 183	44 851	82 070	110 164
2013	596 833	250 636	56 612	52 604	106 175	130 806

Zdroj: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/vydaje>, vlastní úprava

Graf 4 Počet uchazečů v ČR podle délky evidence

Zdroj: statistická data, vlastní výběr

Z tohoto grafu je zřejmá situace na trhu práce v ČR. Podrobná data viz Příloha 4. V roce 2013 dosáhla nezaměstnanost téměř hodnoty 600 000 lidí. To je při velikosti českého trhu práce alarmující hodnota. Z uvedených dat je také zřejmé, že počet dlouhodobě nezaměstnaných se od roku 2008 trvale zvětšuje až do konce sledovaného intervalu. V případě sledování dlouhodobé nezaměstnanosti je lépe používat absolutní čísla, protože při uvádění podílu dlouhodobě nezaměstnaných v procentech je tento údaj závislý na celkovém počtu registrovaných nezaměstnaných. Procentní hodnota tedy může klesat, i když absolutní hodnota roste či stagnuje.

Náklady na aktivní politiku zaměstnanosti

Tabulka 5 Celkové náklady na aktivní politiku

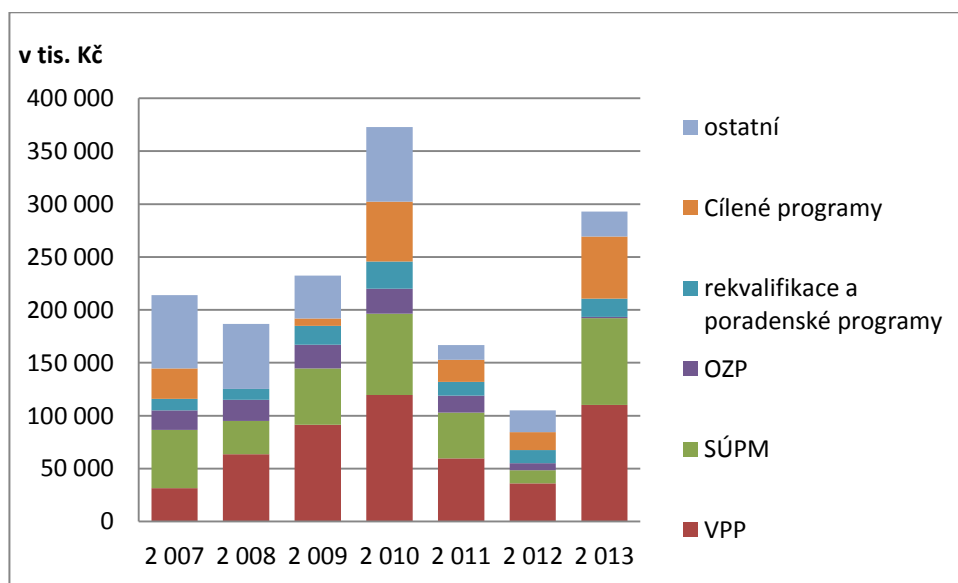
nástroj		2 007	2 008	2 009	2 010	2 011	2 012	2 013
VPP	JČ	31 564	63 557	91 354	119 653	59 752	35 998	110 073
	ČR	684 989	949 087	1 371 223	1 623 832	1 025 477	688 417	1 777 349
	%	4,6%	6,7%	6,7%	7,4%	5,8%	5,2%	6,2%
SÚPM	JČ	55 096	31 519	53 483	76 747	43 247	12 410	82 077
	ČR	867 971	596 654	985 295	1 454 155	795 053	366 364	1 023 843
	%	6,3%	5,3%	5,4%	5,3%	5,4%	3,4%	8,0%
OZP	JČ	18 272	19 860	22 389	23 532	15 990	6 668	1 249
	ČR	235 690	255 657	323 545	323 661	255 785	121 143	52 854
	%	7,8%	7,8%	6,9%	7,3%	6,3%	5,5%	2,4%
rekvalifikace a poradenské programy	JČ	10 988	10 527	17 599	25 740	13 085	12 583	17 182
	ČR	269 289	271 130	388 131	582 261	316 933	146 377	301 385
	%	4,1%	3,9%	4,5%	4,4%	4,1%	8,6%	5,7%
Cílené programy	JČ	28 707	0	7 084	56 719	20 702	16 709	58 795
	ČR	170 537	9 963	75 843	626 919	974 799	566 160	687 761
	%	16,8%	0,0%	9,3%	9,0%	2,1%	3,0%	8,5%
Ostatní*	JČ	69 336	61 327	40 683	70 312	14 035	20 562	23 442
	ČR	1 952 721	1 555 893	704 201	1 052 971	322 209	562 655	407 897
	%	3,6%	3,9%	5,8%	6,7%	4,4%	3,7%	5,7%
celkem	JČ	213 962	186 790	232 591	372 703	166 811	104 929	292 818
	ČR	4 181 198	3 638 384	3 848 237	5 663 799	3 690 256	2 451 116	4 251 089
	%	5,1%	5,1%	6,0%	6,6%	4,5%	4,3%	6,9%

* do roku 2008 včetně byly součástí ostatních výdajů i výdaje na projekty regionálního charakteru

Zdroj: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/vydaje>, vlastní úprava

Tabulka přehledně uvádí náklady na jednotlivé nástroje a opatření APZ v daném období v Jihočeském kraji a v České republice. Vydané prostředky na realizaci APZ v rámci kraje tvoří v průměru asi 5,5% vynaložených republikových výdajů na tuto aktivitu, což je mírně méně než podíl žijících obyvatel v kraji na celkové populaci (6,5%). Podrobná data viz Příloha 5.

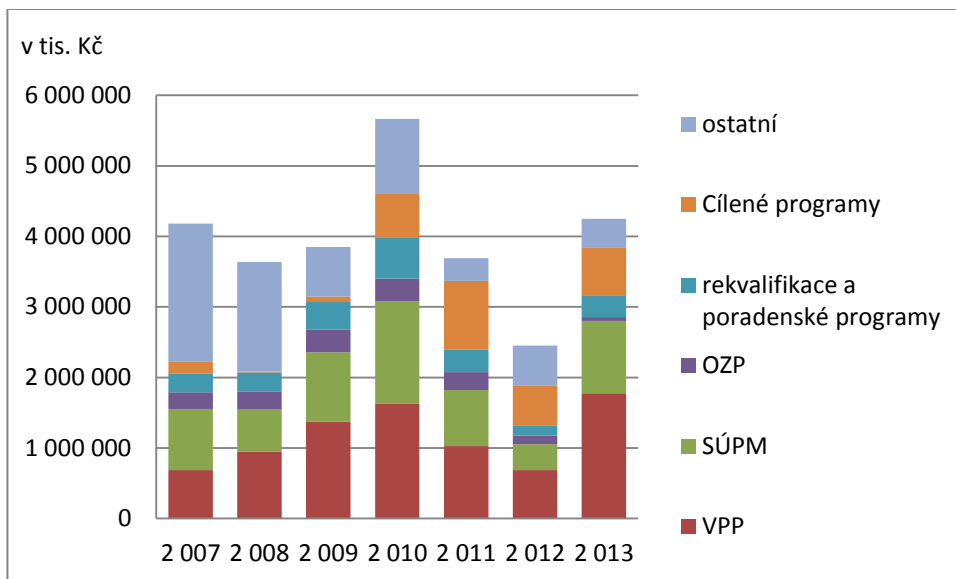
Graf 5 Náklady na aktivní politiku v Jihočeském kraji 2007-2013

Zdroj: statistická data, vlastní výběr

Grafická prezentace přehledně uvádí náklady na jednotlivé nástroje a opatření APZ v daném období v Jihočeském kraji. Časový průběh celkový nákladů, nikoliv jejich struktura, připomíná průběh celkový nákladů republikových. Viz následující Graf 6. Můžeme dovodit, že se krajský rozpočet prostředků APZ plnil z prostředků republikových po celé období dle téměř shodného procentního klíče.

Graf 6 Náklady na aktivní politiku v České republice 2007-2013

Zdroj: statistická data, vlastní výběr

Republikové hodnoty výdajů na APZ, které jsou zobrazeny rozčleněné na jednotlivé aktivity, vykazují rostoucí podíl VVP a SÚPM na celkových nákladech. Období let 2012 a 2013 je z pohledu realizace APZ zvláštní. Jedná se o léta, která leží uprostřed intervalu plánovacího období. Dalo by se předpokládat, že spojnice výdajů jednotlivý let bude připomínat monotónní křivku. Vždyť čerpání prostředků národních, ale zejména evropských, by mělo být ustálené. Situaci se pokusím vysvětlit v diskusi.

Rekvalifikace

Tabulka 6 Počet rekvalifikovaných uchazečů ve sledovaném období

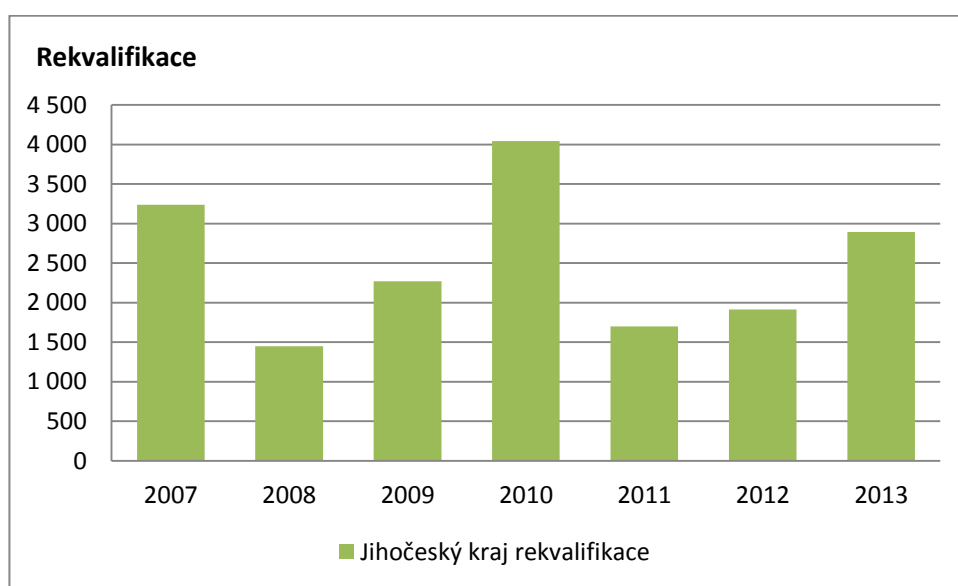
rok		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
JČ	rekvalifikace	3 238	1 448	2 272	4 045	1 698	1 915	2 895
	náklady (v tis.Kč.)	10 988	10 527	17 599	25 740	13 085	12 583	17 182
ČŘ	rekvalifikace	53 846	36 451	39 831	65 453	45 521	25 199	41 438
	náklady (v tis. č.)	269 289	271 130	388 131	582 261	316 933	146 377	301 385
% podíl	rekvalifikace	6,0%	4,0%	5,7%	6,2%	3,7%	7,6%	7,0%
	náklady	4,1%	3,9%	4,5%	4,4%	4,1%	8,6%	5,7%

Pozn. Náklady jsou včetně nákladů na poradenství

Zdroj: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/vydaje>, vlastní úprava

Podíl rekvalifikací realizovaných v Jihočeském kraji se na celkovém republikovém počtu podílí průměrně 5,74% za sledované období. Náklady vynaložené při realizaci rekvalifikací v kraji činí průměrně 5,04% republikových. Z těchto údajů se dá dovodit, že v kraji se daří realizovat rekvalifikace za částky nižší než je republikový průměr. To je způsobeno především nižším příjmem obyvatel v regionu oproti jiným oblastem (např. Praha) a tedy i cenová nabídka rekvalifikačních kurzů je nižší než v jiných regionech republiky.

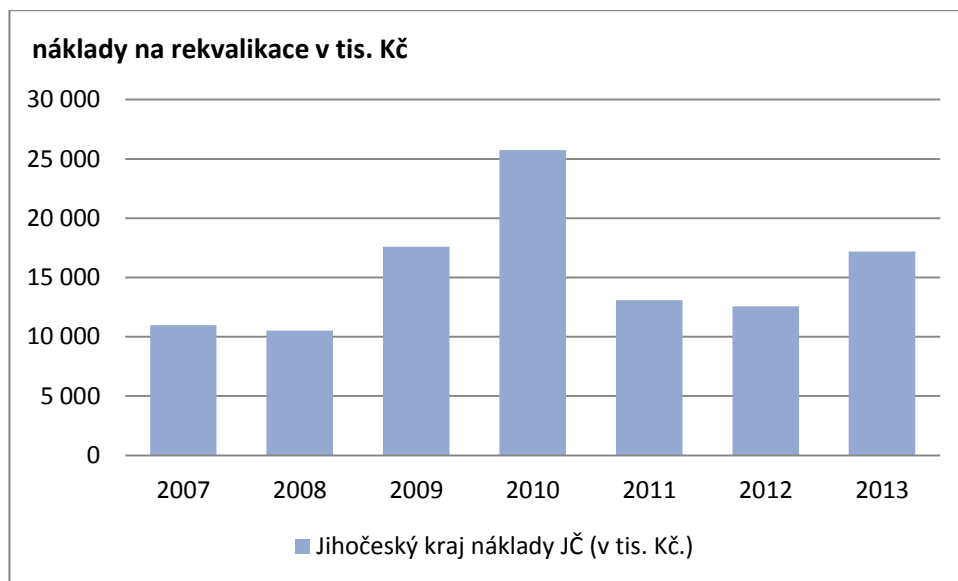
Graf 7 Počet rekvalifikací v Jihočeském kraji

Zdroj: statistická data, vlastní výběr

Křivka počtu rekvalifikací v jednotlivých letech přibližně kopírují vývoj počtu nezaměstnaných v ČR.

Graf 8 Náklady na rekvalifikace v Jihočeském kraji

Zdroj: statistická data, vlastní výběr

Náklady na rekvalifikaci jsou v kontextu s počtem realizovaných aktivit.

Investiční pobídky

Pro poskytování podpory na investiční pobídky platí, že hmotná podpora na vytváření nových pracovních míst může být poskytnuta zaměstnavateli, který vytvoří nová pracovní místa v územní oblasti, ve které je průměrný podíl nezaměstnanosti za dvě ukončená pololetí předcházející datu předložení záměru zaměstnavatele nejméně o 25 % vyšší než průměrný podíl nezaměstnanosti v České republice, nebo na území zvýhodněných průmyslových zón schválených vládou.

Tyto podmínky Jihočeský kraj nesplňuje, a proto zde nebyla ve sledovaném období hmotná podpora poskytnuta.

Veřejně prospěšné práce

Tabulka 7- přehled VPP

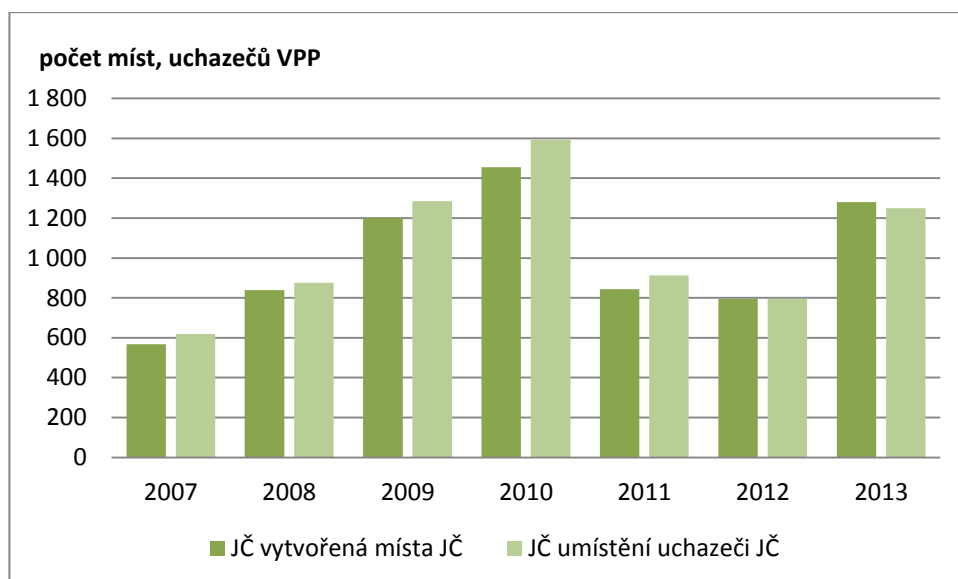
rok:		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
JČ	vytvořená místa	567	839	1 200	1 456	844	796	1 280
	umístění uchazeči	619	876	1 285	1 594	913	796	1 249
	náklady (v tis. Kč.)	31 564	63 557	91 354	119 653	59 752	35 998	110 073
ČR	vytvořená místa	11 747	15 131	18 309	20 961	19 903	12 758	21 206
	umístění uchazeči	12 374	16 246	19 794	22 882	21 322	12 833	21 839
	náklady (v tis. Kč.)	684 989	949 087	1 371 223	1 623 832	1 025 477	688 417	1 777 349
% podíl	vytvořená místa	4,8%	5,5%	6,6%	6,9%	4,2%	6,2%	6,0%
	umístění uchazeči	5,0%	5,4%	6,5%	7,0%	4,3%	6,2%	5,7%
	náklady	4,6%	6,7%	6,7%	7,4%	5,8%	5,2%	6,2%

Zdroj: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/vydaje>, vlastní úprava

Podíl VPP realizovaných v Jihočeském kraji na celkovém republikovém počtu VPP činí průměrně 5,74% za sledované období. Podíl umístěných pak 5,73%.

Náklady vynaložené při realizaci VPP v kraji činí 6,09% republikových. Tady se projevuje mírně vyšší nákladovost v regionu při zřizování VPP.

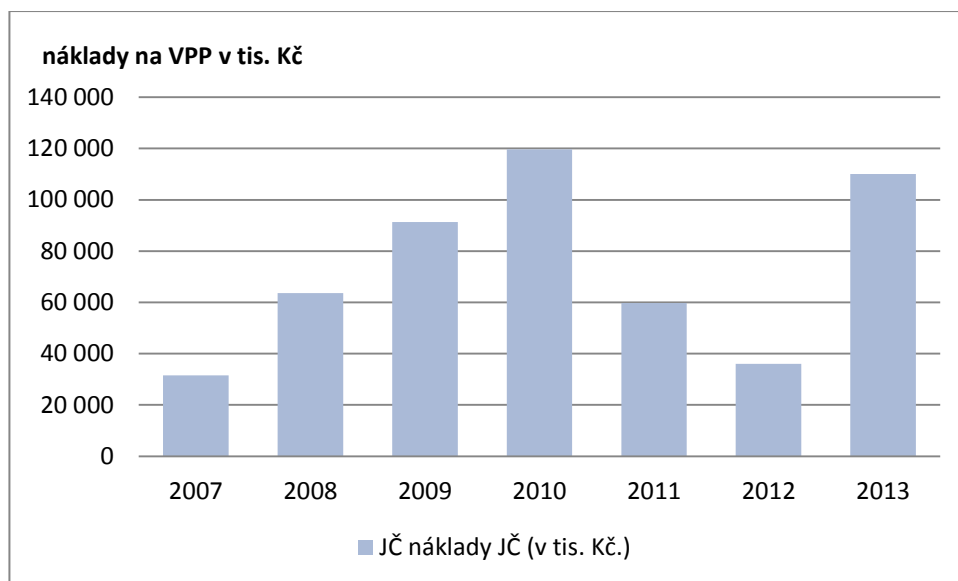
Graf 9 Počet vytvořených míst, umístěných uchazečů na VPP v Jihočeském kraji

Zdroj: statistická data, vlastní výběr

Z tohoto grafu je patrné, že počet vytvořených míst v kraji je vždy o něco nižší než počet umístěných uchazečů. To je způsobeno tím, že dochází k výměně nastoupivších uchazečů na zřízené místo v rámci doby jeho trvání za nové uchazeče. Tento proces je pozitivní a je v souladu s koncepcí VPP.

Graf 10 Náklady na VPP v Jihočeském kraji

Zdroj: statistická data, vlastní výběr

Náklady na VPP v regionu kopírují republikové výdaje na APZ.

Společensky účelná pracovní místa

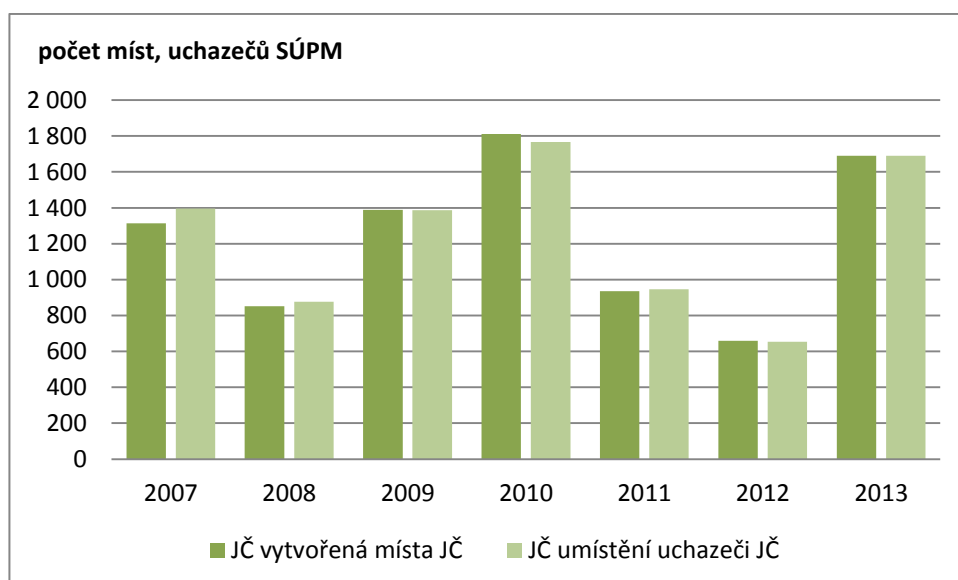
Tabulka 8- přehled SÚPM

rok		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
JČ	vytvořená místa	1313	852	1 389	1 811	936	659	1 690
	umístění uchazeči	1395	877	1 386	1 767	946	654	1 690
	náklady (v tis. Kč.)	55 096	31 519	53 483	76 747	43 247	12 410	82 077
ČR	vytvořená místa	16 094	12 604	20 404	24 869	13 534	11 457	22 063
	umístění uchazeči	16 706	12 756	20 208	25 250	13 410	11 380	21 716
	náklady (v tis. Kč.)	867 971	596 654	985 295	1 454 155	795 054	366 364	1 023 843
% podíl	vytvořená místa	8,2%	6,8%	6,8%	7,3%	6,9%	5,8%	7,7%
	umístění uchazeči	8,4%	6,9%	6,9%	7,0%	7,1%	5,7%	7,8%
	náklady	6,3%	5,3%	5,4%	5,3%	5,4%	3,4%	8,0%

Zdroj: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/vydaje>, vlastní úprava

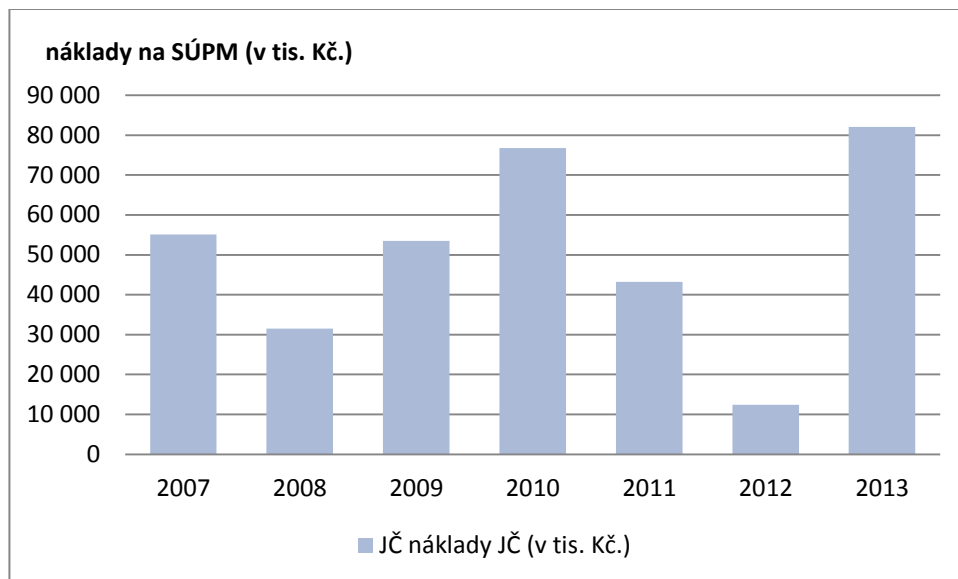
Podíl SÚPM realizovaných v Jihočeském kraji na celkovém republikovém počtu činí průměrně 7,07% za sledované období. Podíl umístěných pak 7,11%. Tento rozdíl by teoreticky neměl existovat. U tohoto nástroje se vždy uzavírá smlouva na jednoho konkrétního uchazeče. Mohlo by se jednat o chybu metody sběru dat při přechodu z roku na rok. Náklady vynaložené při realizaci SÚPM v kraji činí 5,59% republikových. To znamená, že náklady na zřízení jednoho místa jsou nižší než republikové. Tady se projevuje nižší mzdová úroveň v regionu.

Graf 11 Počet vytvořených míst, umístěných uchazečů na SÚPM v Jihočeském kraji

Zdroj: statistická data, vlastní výběr

Graf 12 Náklady na SÚPM v Jihočeském kraji

Zdroj: statistická data, vlastní výběr

Náklady na SÚPM v regionu kopírují republikové výdaje na APZ.

Překlenovací příspěvek

Tabulka 9- Přehled překlenovací příspěvek

rok		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
JČ	počet zaměstnanců	110	89	0	0	45	32	44
	náklady (v tis. Kč.)	n	n	n	n	n	n	n
ČR	počet zaměstnanců	898	691	1	0	345	130	270
	náklady (v tis. Kč.)	n	n	n	n	n	n	n
% podíl	počet zaměstnanců	12,2%	12,9%	0,0%	-	13,0%	24,6%	16,3%
	náklady	n	n	n	n	n	n	n

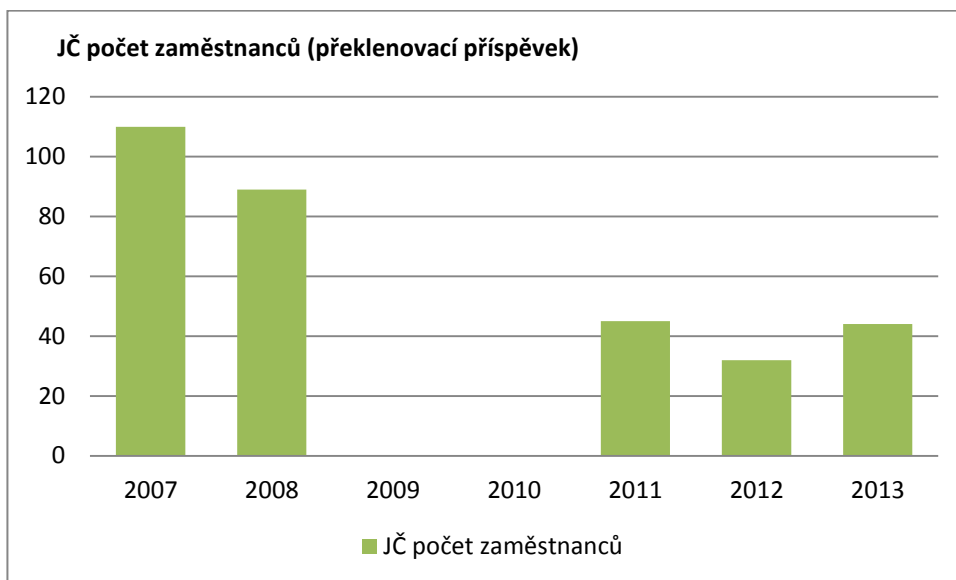
n – údaj se samostatně pro nástroj nesleduje

Zdroj: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/vydaje>, vlastní úprava

U nástroje překlenovací příspěvek se nepodařilo zjistit statistická data o nákladech. V dané době se nesledovala zvlášť a vzniklé náklady byly zahrnuty mezi ostatní výdaje. Z pohledu počtů podpořených klientů se jedná o nástroj marginálního významu. V JČ byl průměr počtu podpořených osob za období 64. V celé ČR byl za sledované období

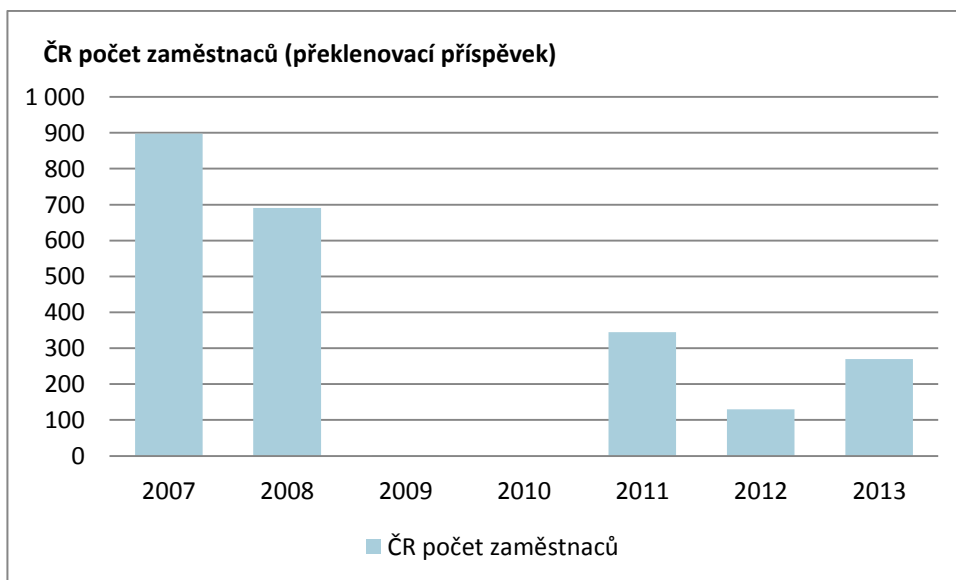
průměr 334 podpořených. Například v roce 2009 a 2010 byl nulový v JČ a v roce 2010 i v ČR. JČ se podílí průměrně 13,2% na počtu podpořených v ČR.

Graf 13 Počet zaměstnanců s překlenovacím příspěvkem v Jihočeském kraji

Zdroj: statistická data, vlastní výběr

Graf 14 Počet zaměstnanců s překlenovacím příspěvkem v České republice

Zdroj: statistická data, vlastní výběr

Oba grafy vykazují podobný průběh.

Příspěvek na zpracování

Tabulka 10 – Přehled příspěvku na zpracování

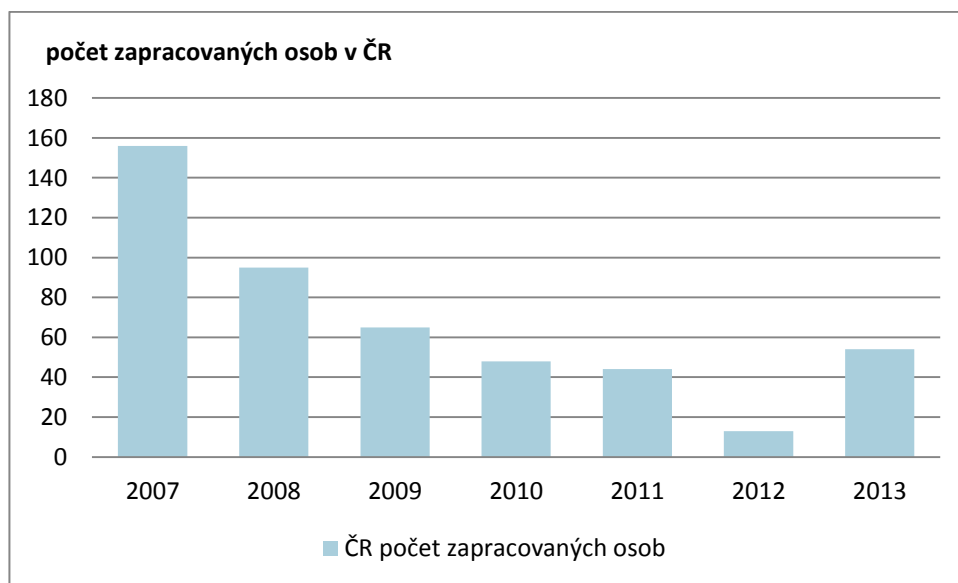
rok		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
JČ	počet zaprac. osob	1	0	0	0	0	1	0
	náklady (v tis. Kč.)	n	n	n	n	n	n	n
ČR	počet zaprac. osob	156	95	65	48	44	13	54
	náklady (v tis. Kč.)	n	n	n	n	n	n	n
% podíl	Zapracov. osob	0,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	7,7%	0,0%
	náklady	n	n	n	n	n	n	n

n – údaj se samostatně pro nástroj nesleduje

Zdroj: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/vydaje>, vlastní úprava

Vzhledem k tomu, že použití tohoto nástroje je v kraji a sledovaném období zanedbatelné, nebudu uvádět grafické zpracování. Pouze v roce 2007 a 2012 bylo po jednom podpořeném uchazeči.

Graf 15 Počet zapracovaných osob v ČR

Zdroj: statistická data, vlastní výběr

Příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program

Tabulka 11 – Přehled příspěvku na nový podnikatelský program

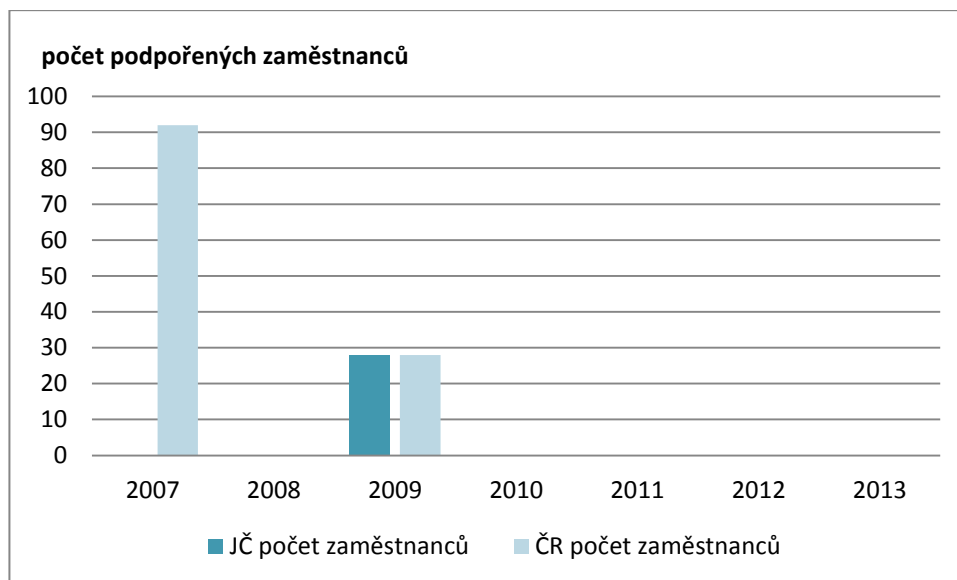
rok		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
JČ	počet dohod	0	0	1	0	0	0	0
	počet zaměstnanců	0	0	28	0	0	0	0
	náklady (v tis. Kč.)	0	0	424	0	0	0	0
ČR	počet dohod	1	0	1	0	0	0	0
	počet zaměstnanců	92	0	28	0	0	0	0
	náklady (v tis. Kč.)	n	0	424	0	0	0	0
% podíl	počet dohod	0%	-	100,0%	-	-	-	-
	počet zaměstnanců	0%	-	100,0%	-	-	-	-
	náklady	-	-	100,0%	-	-	-	-

n – údaj se již nepodařilo získat

Zdroj: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/vydaje>, vlastní úprava

Jedná se o nejméně používaný nástroj. Za celé sledované období byl poskytnutý jen v roce 2007 pro 92 lidí v ČR. A pak pouze jedenkrát v Jihočeském kraji v roce 2009 pro 28 lidí, a již nikde jinde v ČR v tomto roce, takže krajské hodnoty jsou i republikové.

Graf 16 Počet podpořených zaměstnanců v Jihočeském kraji

Zdroj: statistická data, vlastní výběr

5.2 ***Ověření hypotézy H1.***

Tato hypotéza zní: „*Vyšší míra podílu nezaměstnaných osob (míry nezaměstnanosti) znamená vyšší využití nástrojů VPP a SÚPM.*“ Je tedy potřeba získat data za vybrané období a vložit je do tabulky. Nezávisle proměnnou je podíl nezaměstnaných a závislé proměnné jsou počty lidí zařazených do nástroje VPP a SÚPM.

Statistické vyhodnocení pro JČ - SÚPM:

Tabulka 12 - Data pro ověření H1 – SÚPM.

Rok	Podíl nezaměstnaných v JČ	Počet zařazených v JČ	Podíl nezaměstnaných v ČR	Počet zařazených v ČR
2007	3,5	1395	5,0	16 706
2008	3,1	877	4,1	12 756
2009	4,9	1 386	6,1	20 208
2010	5,6	1 767	7,0	25 250
2011	5,6	946	6,7	13 410
2012	5,7	654	6,8	11 380
2013	6,5	1 690	7,7	21 716

Zdroj: statistická data, vlastní výběr

Tabulka 13 - Výsledky hodnot r

r (funkce CORREL)	r (funkce PEARSON)
0,266207716	0,266207716

Zdroj: vlastní výpočet

Pro výpočet byla použita funkce CORREL a PEARSON programu MS Excel. Každá z uvedených funkcí provádí výpočet korelačního koeficientu jiným algoritmem. Obě hodnoty se shodují, tudíž koeficient je vypočítán správně. Hodnota koeficientu korelace se rovná 0,27, což znamená, že se musíme zabývat posouzením a vyhodnocením korelačního koeficientu:

- kladné znaménko = přímá závislost
- záporné znaménko = nepřímá závislost
- $|r| \in (0,00 ; 0,3)$ = slabá závislost
- $|r| \in (0,31 ; 0,7)$ = střední závislost
- $|r| > 0,7$ = silná (těsná) závislost

Zjištěná hodnota se těsně přibližuje k rozhraní mezi slabou a střední přímou závislostí. Leží na horním okraji intervalu slabé závislosti. Pro dosažení hladiny 95% pravděpodobnosti pravdivosti hypotézy by musela být hodnota $r=0,75$ pro $n=7$. Viz Příloha 1. Vypočítaná hodnota je hluboko pod touto hranicí. Výsledkem je, že sledované veličiny nevykazují lineární závislost. Pro potvrzení, že hypotéza je pravdivá, bychom potřebovali dosáhnout 95% pravděpodobnosti. (hodnota $r=0,75$ pro $n=7$ – viz Příloha 1)

Pro zjištění lineární regrese byla použita funkce LINREGRESE programu MS Excel. Vrácené statistické hodnoty zobrazuje následující tabulka.

Tabulka 14 - Statistiky lineární regrese

90,87136294	791,9413476
147,1500616	753,057603
0,070866548	449,436168
0,381358286	5
77031,65436	1009964,346

Zdroj: vlastní výpočet

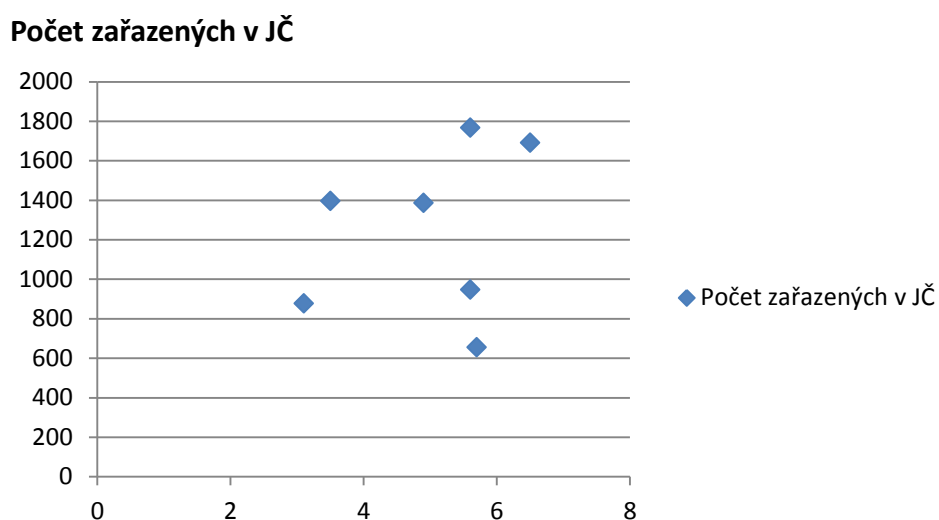
Hledaná regresní funkce by pro tento případ měla tvar rovnice:

$$y = 90,87136294x + 791,9413476, \text{ kde:}$$

$$m=90,87136294$$

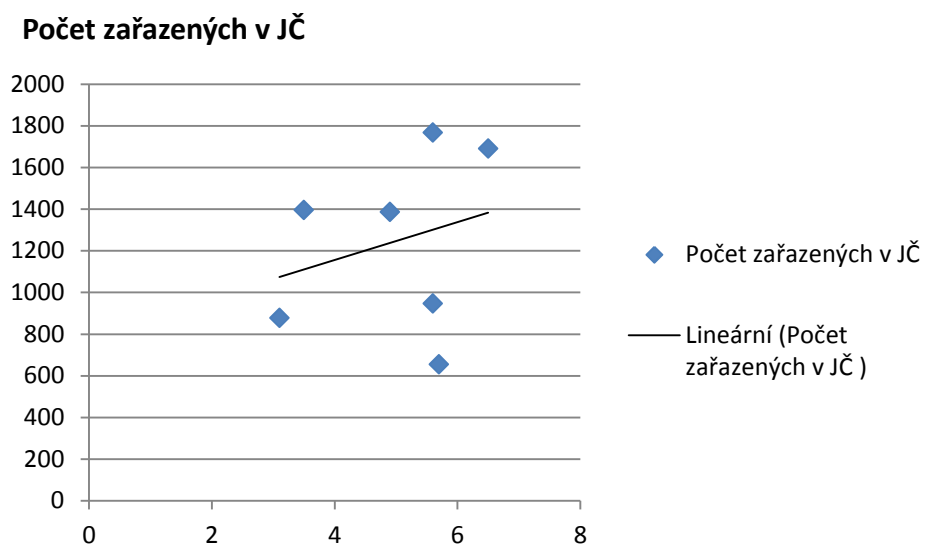
$$b=791,9413476$$

Graf 17 - Počet zařazených na SÚPM na podílu nezaměstnaných – JČ

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 18- Počet zařazených na SÚPM na podílu nezaměstnaných – JČ s regresí

Zdroj: vlastní výzkum

Již z grafického znázornění plyne, že zanesené hodnoty se svým rozložením nepodobají žádné ze závislostí (lineární, kvadratická, logaritmická, exponenciální).

Na základě provedených výpočtů lze prohlásit, že H1 pro SÚPM v JČ NEPLATÍ.

Protože v JČ nebyla hypotéza potvrzena, pokusil jsem se o potvrzení stejné hypotézy na datech celé ČR. Výsledek je uveden dále.

Statistické vyhodnocení pro ČR - SÚPM:

Tabulka 15 - Výsledky hodnot r

r (funkce CORREL)	r (funkce PEARSON)
0,447714164	0,447714164

Zdroj: vlastní výpočet

Obě hodnoty se shodují, tudíž koeficient je vypočítán správně. Hodnota koeficientu korelace se rovná 0,45, což znamená, že se musíme zabývat posouzením a vyhodnocením korelačního koeficientu:

Zjištěná hodnota leží asi v polovině intervalu střední závislosti a kladná hodnota značí přímou závislosti. Vypočítaná hodnota je hluboko pod hranicí pro dosažení hladiny 95% pravděpodobnosti pravdivosti hypotézy. ($r=0,75$). Výsledkem je, že sledované veličiny nevykazují lineární závislost.

Tabulka 16- Statistiky lineární regrese

1864,465812	5786,883394
1665,29797	10502,88827
0,200447972	5094,832108
1,253501746	5
32537538,67	129786571

Zdroj: vlastní výpočet

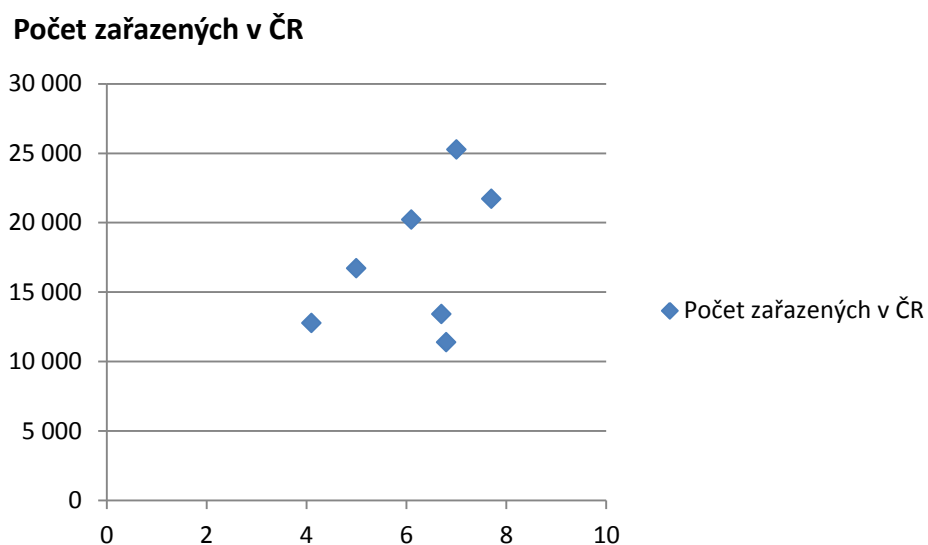
Hledaná regresní funkce by pro tento případ měla tvar rovnice:

$$y = 1864,465812x + 5786,883394 \text{ kde:}$$

$$m=1864,465812$$

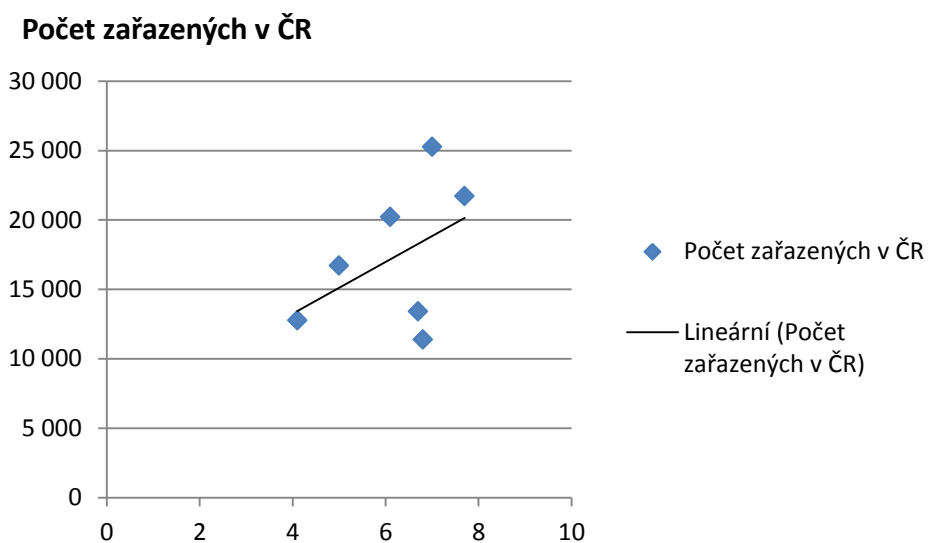
$$b=5786,883394$$

Graf 19 Zobrazení podílu nezaměstnaných a zařazených na SÚPM v ČR

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 20 Zobrazení podílu nezaměstnaných a zařazených na SÚPM ČR s regresí

Zdroj: vlastní výzkum

Hodnota korelačního koeficientu pro republikovou závislost je vyšší než pro krajskou. Přesto její hodnota na potvrzení hypotézy nepostačuje.

Na základě provedených výpočtů lze prohlásit, že H1 pro SÚPM v ČR NEPLATÍ.

Statistické vyhodnocení pro JČ - VPP:

Tabulka 17 - Data pro ověření H1 – VPP

Rok	Podíl nezaměstnaných v JČ	Počet zařazených v JČ	Podíl nezaměstnaných v ČR	Počet zařazených v ČR
2007	3,5	619	5,0	12 374
2008	3,1	876	4,1	16 246
2009	4,9	1 285	6,1	19 794
2010	5,6	1 594	7,0	22 882
2011	5,6	913	6,7	21 322
2012	5,7	796	6,8	12 833
2013	6,5	1 249	7,7	21 839

Zdroj: statistická data, vlastní výběr

Tabulka 18 - Výsledky hodnot r

r (funkce CORREL)	r (funkce PEARSON)
0,519578824	0,519578824

Zdroj: vlastní výpočet

Obě hodnoty se shodují, tudíž koeficient je vypočítán správně. Hodnota koeficientu korelace se rovná 0,52, což znamená, že se musíme zabývat posouzením a vyhodnocením korelačního koeficientu:

Zjištěná hodnota leží v polovině intervalu střední závislosti a kladná hodnota značí přímou závislosti. Vypočítaná hodnota je hluboko pod hranicí pro dosažení hladiny 95% pravděpodobnosti pravdivosti hypotézy. ($r=0,75$). Výsledkem je, že sledované veličiny nevykazují lineární závislost.

Tabulka 19 - Statistiky lineární regrese

141,3124043	342,8852986
103,9241614	531,8440169
0,269962154	317,4125538
1,848959991	5
186284,0676	503753,6467

Zdroj: vlastní výpočet

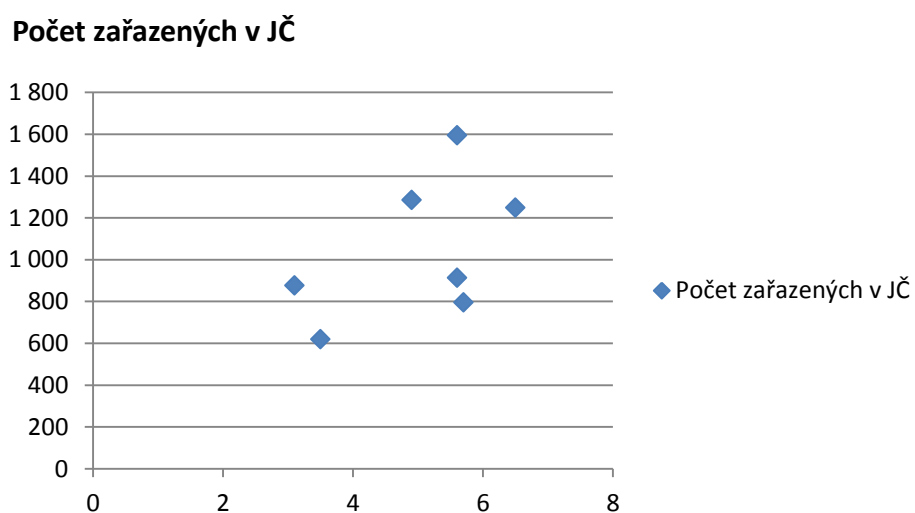
Hledaná regresní funkce by pro tento případ měla tvar rovnice:

$y = 141,3124043x + 342,8852986$, kde:

$m = 141,3124043$

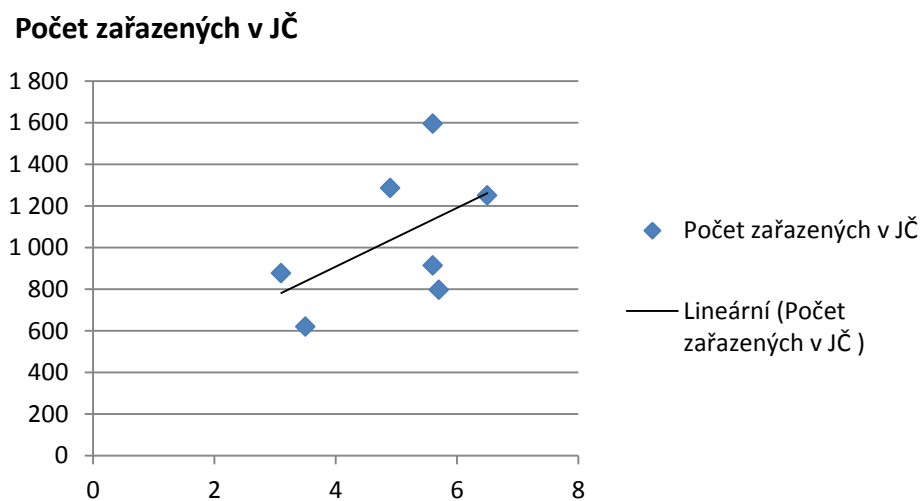
$b = 342,8852986$

Graf 21 Zobrazení podílu nezaměstnaných a VPP JČ

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 22- Zobrazení podílu nezaměstnaných a VPP JČ s regresí

Zdroj: vlastní výzkum

Na základě provedených výpočtů lze prohlásit, že H1 pro VPP v JČ NEPLATÍ.

Protože v JČ nebyla hypotéza potvrzena, pokusil jsem se o potvrzení stejné hypotézy na datech celé ČR. Výsledek je uveden dále.

Statistické vyhodnocení pro ČR - VPP:

Tabulka 20 - Výsledky hodnot r

r (funkce CORREL)	r (funkce PEARSON)
0,565700179	0,565700179

Zdroj: vlastní výpočet

Obě hodnoty se shodují, tudíž koeficient je vypočítán správně. Hodnota koeficientu korelace se rovná 0,57, což znamená, že se musíme zabývat posouzením a vyhodnocením korelačního koeficientu:

Zjištěná hodnota leží mírně nad polovinou intervalu střední závislosti a kladná hodnota značí přímou závislost. Vypočítaná hodnota je hluboko pod hranicí pro dosažení hladiny 95% pravděpodobnosti pravdivosti hypotézy. ($r=0,75$). Výsledkem je, že sledované veličiny nevykazují lineární závislost.

Tabulka 21 - Statistiky lineární regrese

1974,369658	5943,193834
1287,082176	8117,514417
0,320016692	3937,714279
2,353121675	5
36486548,72	77527968,71

Zdroj: vlastní výpočet

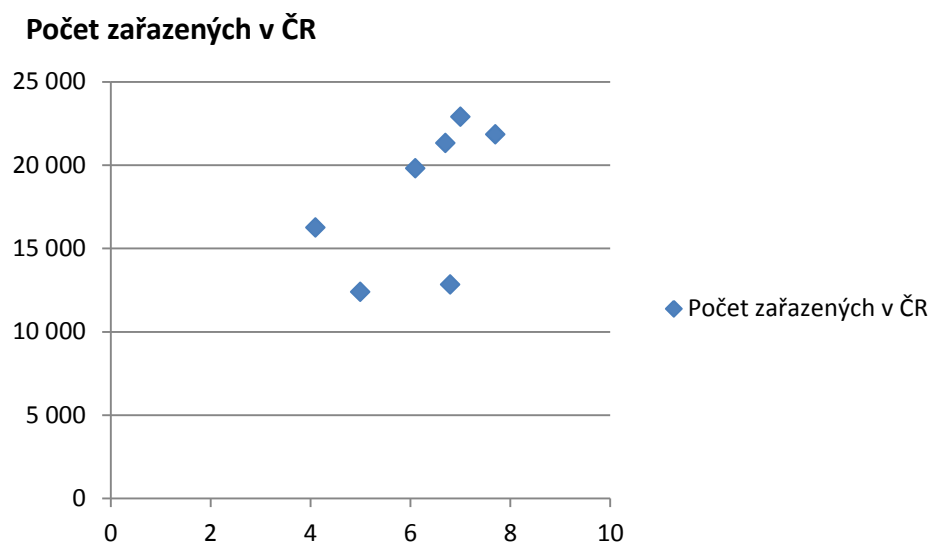
Hledaná regresní funkce by pro tento případ měla tvar rovnice:

$y = 1974,369658x + 5943,193834$, kde:

$m=1974,369658$

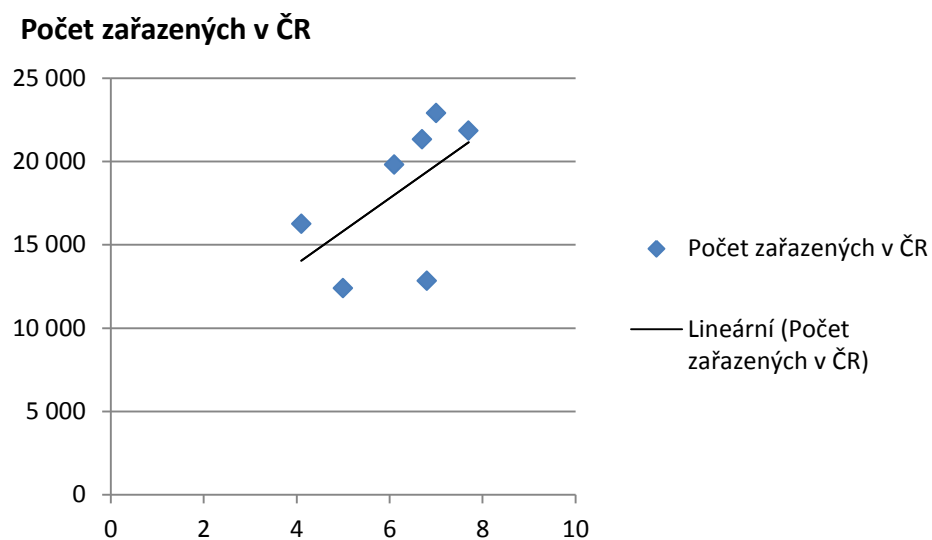
$b=5943,193834$

Graf 23- Zobrazení podílu nezaměstnaných a VPP ČR

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 24- Zobrazení podílu nezaměstnaných a VPP ČR s regresí

Zdroj: vlastní výzkum

Na základě provedených výpočtů lze prohlásit, že H1 pro VPP v ČR NEPLATÍ.

5.3 ***Ověření hypotézy H2.***

Tato hypotéza zní: „*Růst výdajů APZ snižuje dlouhodobou nezaměstnanost.*“ Je tedy potřeba získat data za vybrané období a vložit je do tabulky. Nezávisle proměnnou jsou celkové výdaje APZ a závislou proměnnou jsou počty dlouhodobě nezaměstnaných.

Statistické vyhodnocení pro JČ:

Tabulka 22. Data pro ověření H2

Rok	Celkové výdaje APZ v JČ	Počet dlouhodobě nezaměst.(12M+) v JČ	Celkové výdaje APZ v ČR	Počet dlouhodobě nezaměst.(12M+) v ČR
2007	213 962	4 331	4 181 198	136 913
2008	186 790	3 337	3 638 384	101 524
2009	232 591	4 484	3 848 237	123 873
2010	372 703	6 893	5 663 799	178 481
2011	166 811	7 466	3 690 256	184 130
2012	104 929	7 908	2 451 116	192 234
2013	292 818	10 076	4 251 089	236 981

Zdroj: statistická data, vlastní výběr

Tabulka 23- Výsledky hodnot r

r (funkce CORREL)	r (funkce PEARSON)
0,16234801	0,16234801

Zdroj: vlastní výpočet

Obě hodnoty se shodují, tudíž koeficient je vypočítán správně. Hodnota koeficientu korelace se rovná 0,16. Zjištěná hodnota se blíží k nule. Výsledkem je, že sledované veličiny nevykazují lineární závislost.

Tabulka 24- Statistiky lineární regrese

0,004452256	5357,46688
0,012101748	2886,553115
0,026356876	2591,446455
0,135351833	5
908968,0571	33577973,66

Zdroj: vlastní výpočet

Hledaná regresní funkce by pro tento případ měla tvar rovnice:

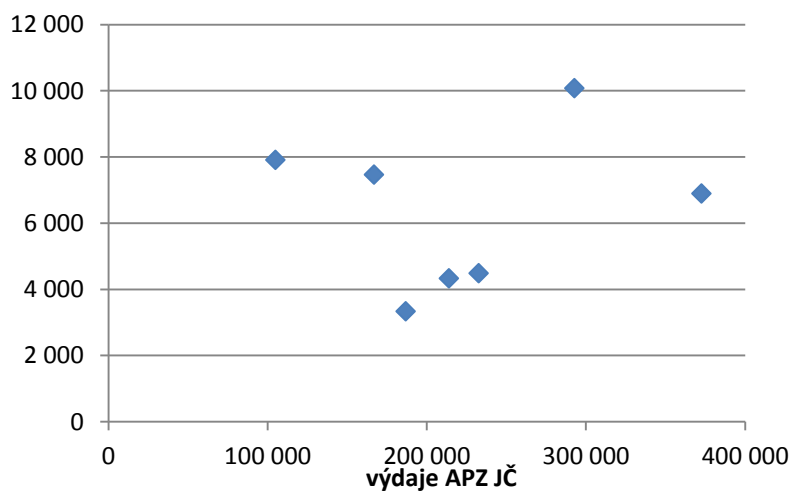
$y = 0,004452256x + 5357,46688$, kde:

$m = 0,004452256$

$b = 5357,46688$

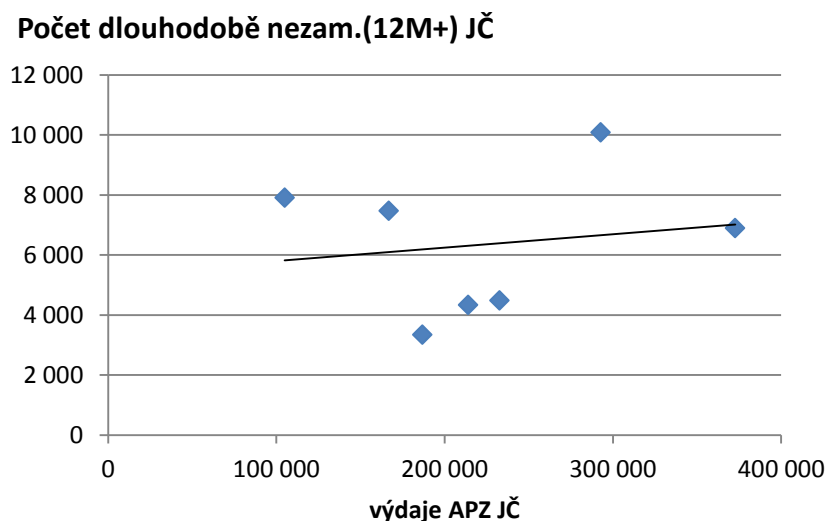
Graf 25 - Zobrazení počtu dlouhodobě nezaměstnaných a nákladů APZ JČ

Počet dlouhodobě nezam.(12M+) JČ

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 26 - Zobrazení počtu dlouhodobě nezaměstnaných a nákladů APZ s regresí v JČ

Zdroj: vlastní výzkum

Na základě provedených výpočtů lze prohlásit, že H2 v JČ NEPLATÍ.

Statistické vyhodnocení pro ČR:

Tabulka 25 - Výsledky hodnot r

r (funkce CORREL)	r (funkce PEARSON)
0,061621859	0,061621859

Zdroj: vlastní výpočet

Obě hodnoty se shodují, tudíž koeficient je vypočítán správně. Hodnota koeficientu korelace se rovná 0,06. Zjištěná hodnota se blíží k nule. Výsledkem je, že sledované veličiny nevykazují lineární závislost.

Tabulka 26 - Statistiky lineární regrese

0,002993039	153022,3935
0,021680357	87991,84978
0,003797254	50854,23571
0,019058638	5
49288559,78	12930766450

Zdroj: vlastní výpočet

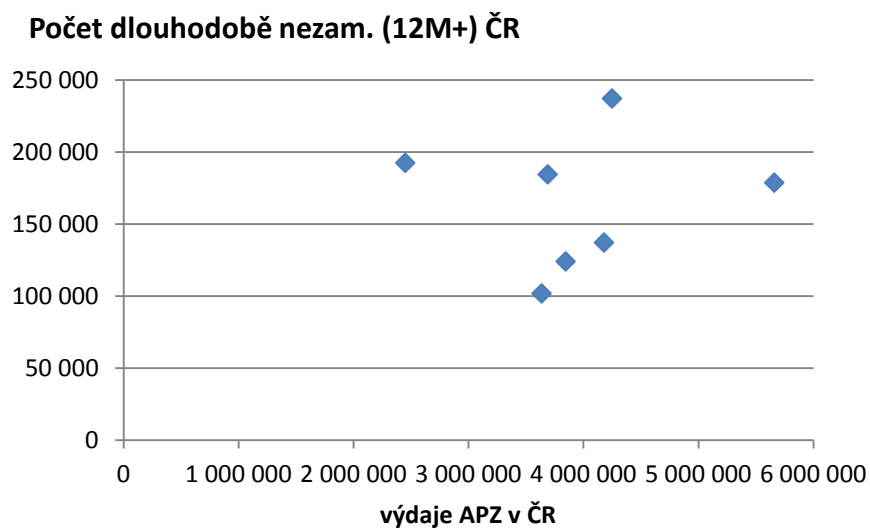
Hledaná regresní funkce by pro tento případ měla tvar rovnice:

$y = 0,002993039x + 153022,3935$, kde:

$m = 0,002993039$

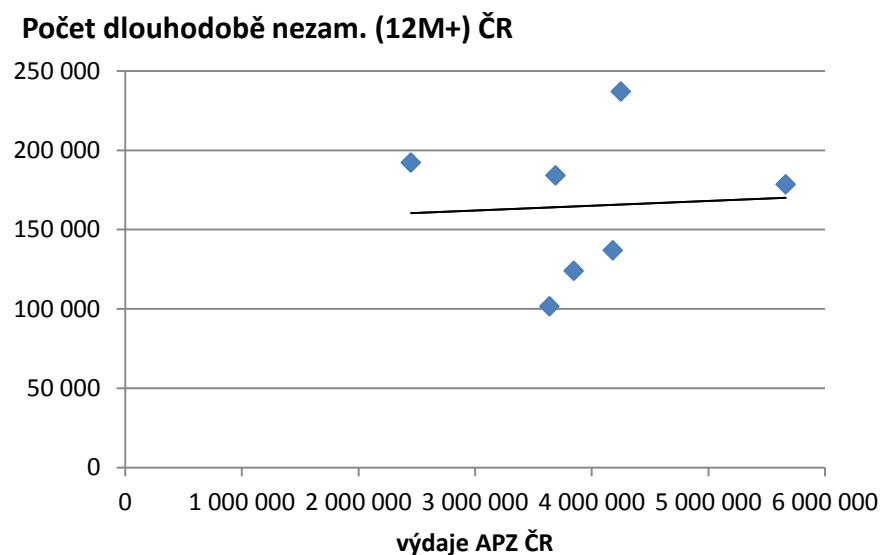
$b = 153022,3935$

Graf 27- Zobrazení počtu dlouhodobě nezaměstnaných a nákladů APZ ČR

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 28- Zobrazení počtu dlouhodobě nezaměstnaných a nákladů APZ s regresí ČR

Zdroj: vlastní výzkum

Na základě provedených výpočtů lze prohlásit, že H2 v ČR NEPLATÍ.

Závěrem lze tedy konstatovat, že testované hypotézy H1 a H2 neplatí pro hodnoty proměnných v Jihočeském kraji ani pro hodnoty v České republice.

6 Diskuse

Ve své bakalářské práci na téma „Realizace aktivní politiky zaměstnanosti v Jihočeském kraji v letech 2007-2013“ jsem se soustředil na uvedené období, protože koresponduje s uplynulým programovacím obdobím Evropské unie. Konkrétně jsem sledoval Jihočeský kraj. Mapováním pohybů na trhu práce v této oblasti, zejména pak vývojem podílu nezaměstnaných osob a počtu realizovaných nástrojů APZ, a jejich přehledným shrnutím do jedné práce, můžeme získat celkový pohled na tuto problematiku za konkrétní časový úsek. Soustředěním dat na jedno místo, a tím jejich zpřehlednění, můžeme porovnat časové změny při realizaci nástrojů aktivní politiky. Soustředil jsem se pouze na nástroje APZ, protože jejich dopad na situaci na trhu práce je největší. V rámci práce jsem ověřoval dvě pracovní hypotézy, které se týkaly souvislostí mezi nástroji APZ, podílem nezaměstnaných osob a dlouhodobou nezaměstnaností. Dlouhodobou nezaměstnaností je v této práci rozuměna délka v evidenci uchazečů o zaměstnání delší než 12 měsíců.

Základním úkolem bylo vyhledání informačních zdrojů, jejich vytěžení a soustředění takto získaných dat do pracovních tabulek. Z nich pak byla vyjmuta potřebná data do tabulek ke zveřejnění v rámci práce ve členění dle kapitoly 5. Při vyhledávání a sběru dat jsem se setkal téměř všemi negativními jevy této metody. Data se sbírají od jednotlivých kontaktních pracovišť úřadu přes krajské pobočky úřadu práce a generální ředitelství až na Ministerstvo práce a sociálních věcí. V rámci tohoto řetězce je mnoho zpracovatelů a nelze tedy zajistit naprosto jednoznačný obsah všech sebraných údajů. Data proto nejsou někdy konzistentní. Velmi často jsem se setkával s problémem, že statistická data neměla jasně uvedenou metodiku jejich sběru, některá nebylo možné vůbec dohledat. Pravděpodobně docházelo v průběhu času ke změnám v uvádění některých údajů, a to způsobuje, že kontrolní součty u některých dat v různých tabulkách nedávají stejné výsledky. Někdy se jedná pravděpodobně o chybu při zápisu dat, někdy to pravděpodobně zapříčinila změna metodiky sběru dat pro daný

údaj. Názvem proměnné však zůstal. Zachycení těchto okolností není nikde uvedeno. Data se sbírají s měsíční kvartální nebo roční periodicitou.

Doporučení: Generální ředitelství by mělo vypracovat, za pomoci odborníků na statistiku, jednotný soubor sledovaných údajů. Každá proměnná by byla jasně popsána a zároveň by byla definována jednoznačná metodika jejího sběru. Nejnižším článkem pro sběr dat by bylo kontaktní pracoviště úřadu práce. Tento soubor, přes všechny kontaktní pracoviště, by se plnil s měsíční intenzitou a byl by přístupný za celou republiku. Z takto získané množiny dat by se teprve vytvářely přehledy a statistické výstupy, a to podle zadání jednotlivých stupňů řízení. Pomocí prostředků programů pro analýzu dat by bylo možné vytvářet uživatelské výstupy v požadované struktuře, za požadované území i za požadované období. Získaná data by mohla sloužit k vyhodnocování činnosti, controllingu a vytváření strategických plánů. Jejich sběr by byl samozřejmě automatizován. Výstupní soubor by vznikl naprogramováním v aplikačním informačním systému pro danou agendu. Nutností by bylo zabudování automatických kontrol nekonzistence dat. Je zde ovšem jeden další velký problém, který není dodnes uspokojivě vyřešen. Je to tzv. zpětná oprava údajů. Vzniká tak, že v době výpočtu statistických dat neznáme někdy reálné skutečnosti. Ty získáme až v průběhu času (např. tzv. zpětné vyřazení uchazeče po skončení správního jednání po odvolání). Tím se ovšem hodnota v původním souboru stane chybnou. To je možné odstranit tzv. opravnými verzemi původního souboru, které by se opakovaně počítaly v čase. Tím odstraníme nespojitosti dat.

V oblasti nezaměstnanosti byl Jihočeský kraj ve sledovaném období vždy pod republikovým průměrem podílu nezaměstnaných. To znamená, že situace v oblasti nezaměstnanosti není tak vyhrocená jako v jiných regionech republiky. Ovšem na nezaměstnanosti nelze shledat žádná pozitiva. Vyjma zvýšení tlaku na nezaměstnané k přijetí pracovního místa, a to i za horších podmínek, při vysokém počtu lidí bez práce. Negativa, jako osobní a rodinné problémy, degradace pracovní síly, zvýšený tlak na sociální systémy, nehospodárné využívání výrobních prostředků, ovšem převyšují. Ve sledovaném období byl v kraji průměrný podíl nezaměstnaných osob 5,0% a v ČR

6,2%. Nezaměstnanost v kraji je zatížena sezónními výkyvy. Od podzimu roku 2008 se na situaci začíná projevovat světová ekonomická krize. Průměrný počet dlouhodobě nezaměstnaných nad 12 měsíců byl 6 356 osob, s maximem v roce 2013. Ve sledovaném období bylo vynaloženo na realizaci APZ v kraji 1,57 miliardy Kč a v ČR 27,72 miliard Kč (bez zahrnutí investičních pobídek a pouze na vyjmenované nástroje). Celkem bylo v kraji na realizované nástroje APZ umístěno 33 493 osob. Za celé období je potom náklad na jednoho umístěného 46 875 Kč.

Období let 2012 a 2013 je z pohledu realizace APZ zvláštní. Jedná se o léta, která leží uprostřed intervalu plánovacího období. Dalo by se předpokládat, že spojnice výdajů jednotlivý let bude připomínat monotónní křivku. Vždyť čerpání prostředků národních, ale zejména evropských, by mělo být ustálené. Zde je zcela jasně vidět politický zásah do realizace aktivní politiky. Tehdejší politická reprezentace nepovažovala za důležité investovat prostředky do APZ. Její prioritou byly úspory výdajů, a to průřezově přes veškeré výdaje na sociální politiku. Následky tohoto rozhodnutí jsou někde patrné dodnes. Realizace APZ je proces, který vyžaduje určitou stabilitu a předvídatelnost. Jinak je mezi zaměstnavatele vnášen chaos.

Doporučení: I nadále pokračovat v realizaci APZ. Uvedený průměrný náklad na realizovanou aktivitu APZ je pro společnost efektivní. Uvádí se, že vypočítaný roční náklad na jednoho nezaměstnaného se pohybuje mezi 160 000 Kč – 180 000 Kč. Skládá se z předpokládané ekonomické ztráty z ekonomické neaktivity, ztráta z nemožnosti vybrat daně a náklady na vyplacené sociální dávky. A při průměrné délce evidence, která je přes jeden rok, je náklad na APZ pro jednoho uchazeče výrazně nižší než roční výdaje státu při jeho neaktivitě.

Počet rekvalifikovaných byl za dané období 17 511 osob (307 739 v ČR). Podíl rekvalifikací realizovaných v Jihočeském kraji se na celkovém republikovém počtu podílí průměrně 5,74% za sledované období. Náklady vynaložené při realizaci rekvalifikací v kraji činí průměrně 5,04% republikových. Z těchto údajů se dá dovodit, že v kraji se daří realizovat rekvalifikace za částky nižší než je republikový průměr. Náklady za období byly 107,7 milionu Kč (2, 275 miliard Kč v ČR).

Doporučení: zvýšit celkový počet rekvalifikací v regionu. Velkou administrativní zátěží je soutěžení dodavatele rekvalifikačních aktivit podle zákona o veřejných zakázkách. Navrhnout legislativní změnu o vyjmutí tohoto nástroje z uvedeného režimu by podstatně zvýšilo rychlost realizace rekvalifikací a umožnilo pružně reagovat na potřeby trhu. Tím není dotčena povinnost úřadu práce postupovat v souladu se zákonem o hospodaření s veřejnými prostředky (zásada 3xE).

Za sledované období bylo na nástroj VPP zařazeno celkem 7 332 osob (127 290 v ČR). Podíl VPP realizovaných v Jihočeském kraji na celkovém republikovém počtu VPP činí průměrně 5,74% za sledované období. Podíl umístěných pak 5,73%. To znamená, že se daří vytvořená místa obsadit téměř ze sta procent, je započítáno i znovuobsazení uvolněného vytvořeného místa. Náklady vynaložené při realizaci VPP v kraji činí 6,09% republikových. Tady se projevuje mírně vyšší nákladovost v regionu při zřizování VPP. Celkem to bylo v kraji vynaloženo 512 milionů Kč (8,1 miliardy Kč v ČR).

Doporučení: Realizovat nadále VPP v podobných intencích. Tento nástroj je důležitý pro ověření snahy o získání zaměstnání ze strany uchazeče a také je nezbytný pro zachování či obnovu jeho pracovních návyků. V této souvislosti by bylo potřeba novelizovat institut veřejné služby. Nyní je ponecháno na uvážení nezaměstnaného, zda nabízenou veřejnou službu přijme nebo ne. Návrh by měl přinést bonifikaci za přijetí služby v podobě zvýšení podpory či dávek. Naopak jeho penalizaci snížením podpory či dávek při odmítnutí.

Celkem bylo umístěno na SÚPM 8 715 osob (121 426 v ČR). Podíl SÚPM realizovaných v Jihočeském kraji na celkovém republikovém počtu činí průměrně 7,07% za sledované období. Podíl umístěných pak 7,11%. Tento rozdíl by teoreticky neměl existovat. U tohoto nástroje se vždy uzavírá smlouva na jednoho konkrétního uchazeče. Náklady byly v kraji 354,6 milionu Kč (6,1 miliardy Kč v ČR). Náklady vynaložené při realizaci SÚPM v kraji činí 5,59% republikových. To znamená, že

náklady na zřízení jednoho místa jsou nižší než republikové. Tady se projevuje nižší mzdová úroveň v regionu.

Doporučení: Při sumarizaci dat byla zjištěna drobná disproporce mezi počtem zřízených míst a počtem osob na ně umístěných. Vysvětlením může být jednak chyba při vykazování dat, nebo systémový problém na konci roku. Vznik místa v běžném roce a jeho obsazení v roce následujícím vnáší chybu. Lze ji odstranit opravnými výpočty.

Překlenovací příspěvek byl celkem vyplacen ve 320 případech (2 335 osob v ČR). Ve sledovaném období se nevykazovaly náklady zvlášť a byly zahrnuty mezi ostatní výdaje. Z pohledu počtů podpořených klientů se jedná o nástroj marginálního významu. V JČ byl průměr počtu podpořených osob za období 64 osob. V celé ČR byl za sledované období průměr 334 podpořených. Například v roce 2009 a 2010 byl nulový v JČ a v roce 2010 i v ČR. JČ se podílí průměrně 13,2% na podpořených osobách v ČR.

Doporučení: Zajistit větší propagaci tohoto nástroje pro vstup do samostatné výdělečné činnosti. To je úkolem především úřadu práce. Poskytnout informace všem nezaměstnaným, kteří plánují řešit svou situaci podnikáním.

Příspěvek na zapracování je spolu s příspěvkem na nový podnikatelský program nejméně využívaným nástrojem APZ. Za celé období byl příspěvek na zapracování v rámci kraje poskytnut pro 2 osoby (475 v ČR). Náklady nejsou samostatně pro nástroj v položkové skladbě sledovány.

Doporučení: Zajistit větší propagaci tohoto nástroje. Provést analýzu, proč zaměstnavatelé nemají o tento nástroj zájem. Poté změnit jeho parametry – např. délku poskytování a výši příspěvku.

Příspěvek na nový podnikatelský program byl poskytnut v regionu pouze jedenkrát pro 28 zaměstnanců jednoho zaměstnavatele za 424 000 Kč (celkem 120 zaměstnanců v ČR).

Doporučení: Zajistit větší propagaci tohoto nástroje pro podporu změny výrobního programu především cestou hospodářské komory a odborného tisku. Provést analýzu, proč zaměstnavatelé nemají o tento nástroj zájem. Poté změnit jeho parametry.

Cílem práce bylo rovněž na datech v JČ ověřit dvě hypotézy:

H1: „*Vyšší míra podílu nezaměstnaných osob (míry nezaměstnanosti) znamená vyšší využití nástrojů VPP a SUPM.*“ H2: „*Růst výdajů APZ snižuje dlouhodobou nezaměstnanost.*“ Na základě provedených výpočtů lze prohlásit, že H1 pro VPP a SÚPM pro Jihočeský kraj ani Českou republiku NEPLATÍ. Rovněž tak H2 pro Jihočeský kraj ani Českou republiku NEPLATÍ.

Znamená to tedy, že mezi sledovanými daty není lineární závislost. Důvodem může být u H1 to, že podíl nezaměstnaných osob souvisí se situací v ekonomice a je závislý na hospodářském cyklu. Takže i když by se mohlo zdát, že velký počet nezaměstnaných může implikovat větší počet SÚPM, na základě stavu ekonomiky vstupuje do hry malá poptávka ze strany zaměstnavatelů po pracovní síle. Není tak zájem o tvorbu nových míst. Z výpočtů plyne, že korelační koeficient je pro republiková data SÚPM vyšší než krajský. Přesto ani v tomto případě nelze závislost s dostatečnou pravděpodobností prokázat. U VPP je korelační koeficient ještě vyšší, ale platí pro něho rovněž tvrzení věty předešlé. Na výši podílu nezaměstnaných osob má vliv větší počet faktorů, takže jeho působení na realizaci nástrojů APZ nelze dát do lineární závislosti. Neprokázaní H2 může znamenat, že se problematice dlouhodobé nezaměstnanosti v daném období nevěnovala dostatečná pozornost a dlouhodobě nezaměstnaní nebyli přednostně zařazováni na nástroje APZ.

Pro zajímavost uvádím kvalifikační práci (42), ve které autorka zkoumala závislost míry nezaměstnanosti na výdajích na nástroje APZ v letech 1993 – 2008 a prokázala nepřímou lineární závislost.

Doporučení: I přes nepotvrzení H1 a H2 je důležité realizovat APZ, jako nástroj působení na trh práce. Pomocí APZ tak lze částečně eliminovat jeho disproporce.

7 Závěr

Cílem práce na téma „Realizace aktivní politiky zaměstnanosti v Jihočeském kraji v letech 2007-2013“ bylo zmapováním pohybů na trhu práce v Jihočeském kraji, zejména pak vývoj podílu nezaměstnaných osob a počtu realizovaných nástrojů APZ. Cílem bylo přehledné shrnutí dat do jedné práce, které přineslo celkový pohled na tuto problematiku za konkrétní časový úsek. Takové uspořádání dat za celé programovací období pro jihočeský region nebylo nikde uvedeno. Soustředěním dat na jedno místo došlo k jejich zpřehlednění. Můžeme porovnat časové změny při realizaci nástrojů aktivní politiky. Soustředil jsem se pouze na nástroje APZ, protože jejich dopad na situaci na trhu práce je největší. V rámci práce jsem ověřoval dvě pracovní hypotézy, které se týkaly souvislostí mezi nástroji APZ, podílem nezaměstnaných osob a dlouhodobou nezaměstnaností. Dlouhodobou nezaměstnaností je v této práci rozuměna délka pobytu v evidenci delší než 12 měsíců.

Hypotézu H1: „*Vyšší míra podílu nezaměstnaných osob (míry nezaměstnanosti) znamená vyšší využití nástrojů VPP a SUPM.*“ se nepodařilo potvrdit. Hypotézu H2: „*Růst výdajů APZ snižuje dlouhodobou nezaměstnanost.*“ rovněž ne.

Práce prokázala, že nejdůležitějšími nástroji v kraji jsou v praxi rekvalifikace, VPP a SUPM. Naopak téměř se nevyužívá překlenovací příspěvek, příspěvek na zapracování a příspěvek na nový podnikatelský program.

V rámci diskuse byla navržena některá doporučení v oblasti realizace APZ a vedení statistických údajů.

Práce může být důležitá pro pracovníky úřadu práce, studenty a všechny zájemce o situaci na trhu práce v Jihočeském kraji v letech 2007 – 2013. Souhrnně podává přehled o realizaci APZ ve sledovaném období. Bylo by jistě zajímavé zpracovat obdobnou zprávu pro kraj po skončení projektového období 2014 – 2020 a porovnat oba časové úseky.

8 Seznam informačních zdrojů

- (1) FRANCOVÁ, Hana a Aleš NOVOTNÝ. *Sociální politika v základech*. Praha: Triton, 2008. ISBN 978-80-7387-125-3.
- (2) VESELÝ, Jiří. *Právo sociálního zabezpečení*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola aplikovaného práva, 2009. ISBN 978-80-86775-23-4.
- (2) TOMEŠ, Igor. *Prof. Igor Tomeš: 10x o sociální politice*. Praha: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, 2015.
- (3) KREBS, Vojtěch. *Sociální politika*. Vyd. 1. Praha: Codex Bohemia, 1997. ISBN 80-85963-33-7.
- (4) ČERNÁ, Jana, Dagmar TRINNEROVÁ a Antonín VACÍK. *Právo sociálního zabezpečení*. 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. Právnícké učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-019-2.
- (5) BANKS, Sarah. *Ethics and values in social work*. 1st pub. Houndmills: Macmillan, 1995. Practical social work. ISBN 0-333-60919-0.
- (6) TRÖSTER, Petr. *Právo sociálního zabezpečení*. 6., podstatně přeprac. a aktualiz. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-473-5.
- (7) KREBS, Vojtěch a Jaroslava DURDISOVÁ. *Sociální politika*. Praha: Codex Bohemia, 1997-. ISBN ISBN 80-85963-33-7.
- (8) KAHOUN, Vilém. *Sociální zabezpečení: vybrané kapitoly*. Vyd. 1. Praha: Triton, 2009. ISBN 978-80-7387-346-2
- (9) JUREČKA, Václav, Karel HLAVÁČEK, Ivana JÁNOŠÍKOVÁ, Eva KOLCUNOVÁ, Martin MACHÁČEK, Irena PALÍČKOVÁ, Lenka SPÁČILOVÁ a Milan ŠIMEK. *Úvod do ekonomie: učební text pro studenty neekonomických oborů*. 4. aktualizované vydání. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 2015. ISBN 978-80-248-3731-4.

- (10) BEDNÁŘ, Jan. *Základní kapitoly z mikroekonomie*. České Budějovice: Jihočeská univerzita, 2001. ISBN 80-7040-508-2.
- (11) SAMUELSON, Paul Anthony a William D. NORDHAUS. *Ekonomie: 18. vydání*. Praha: NS Svoboda, 2007. ISBN 978-80-205-0590-3.
- (12) HOLMAN, Robert. *Ekonomie*. 6. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2016. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-278-6.
- (13) FRIEDMAN, Milton a Kurt R. LEUBE. *The essence of Friedman*. Stanford, Calif.: Hoover Institution Press, c1987. ISBN 0817986626.
- (14) FRIEDMAN, Milton. *Kapitalismus a svoboda*. Praha: Liberální institut, 1994. ISBN 80-85787-33-4.
- (15) MANKIW, N. Gregory. *Zásady ekonomie*. Praha: Grada, 1999. Profesionál. ISBN 80-7169-891-1.
- (16) BALL, Laurence M. *Money, banking, and financial markets*. 2nd ed. New York, NY: Worth Publishers, c2012. ISBN 1429244097.
- (17) MPSV. (7. 11 2012). *Tisková zpráva - Změna výpočtu ukazatele registrované nezaměstnanosti*. Získáno 30. 5. 2016, z Ministerstvo práce a sociálních věcí: http://www.mpsv.cz/files/clanky/13856/tz_071112a.pdf
- (18) HŮRKA, Petr. *Pracovní právo*. 2., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. Právnické učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-540-1.
- (19) Česko: Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti: §1. In: *Sbírka zákonů České republiky*, 2004, částka 143., s 8270. ISSN 1211-1244 Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/castka/2004-143>
- (20) Česko: Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti: §2. In: *Sbírka zákonů České republiky*, 2004, částka 143., s 8270-8271. ISSN 1211-1244 Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/castka/2004-143>

- (21) KREBS, Vojtěch. *Sociální politika*. 6., přepracované a aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-921-2.
- (22) Česko: Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti: §104. In: *Sbírka zákonů České republiky*, 2004, částka 143., s 8298-8299. ISSN 1211-1244 Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/castka/2004-143>
- (23) BĚLINA, Miroslav. *Pracovní právo*. 6., dopl. a podstatně přeprac. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2014. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-283-0.
- (24) KOTÝNKOVÁ, Magdalena a Otakar NĚMEC. *Lidské zdroje na trhu práce: vývoj a tendence v souvislosti se vstupem České republiky do EU*. Praha: Professional Publishing, 2003. ISBN 80-86419-48-7.
- (25) Česko: Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti: §106. In: *Sbírka zákonů České republiky*, 2004, částka 143., s 8270. ISSN 1211-1244 Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/castka/2004-143>
- (26) Česko: Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti: §104. In: *Sbírka zákonů České republiky*, 2004, částka 143., s 8298-8299. ISSN 1211-1244 Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/castka/2004-143>
- (27) Česko: Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti: §105. In: *Sbírka zákonů České republiky*, 2004, částka 143., s 8299. ISSN 1211-1244 Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/castka/2004-143>
- (28) KACZOR, Pavel. *Trh práce, pracovní migrace a politika zaměstnanosti ČR po roce 2011*. Praha: Oeconomica, 2013. ISBN 978-80-245-1930-2.
- (29) SOUŠKOVÁ, Milena a Michal SPIRIT. *Pracovní právo pro ekonomy*. Praha: Oeconomica, nakladatelství VŠE, 2014. ISBN 978-80-245-2067-4.
- (30) SVĚŘČINOVÁ, Eva. Aktivní politika zaměstnanosti. Příspěvky poskytované úřady práce. *Práce a mzda*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2015, ročník 63, číslo 11/2015. s. 9. ISSN 0032-6208.
- (31) BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ. *Strukturální politika Evropské unie*. Praha: C.H. Beck, 2009. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-111-6.

- (32) PALÁNOVÁ, Irena a Miloš RATHOUSKÝ. *Jak připravit projekty financované z evropských fondů v období 2007-2013: možnosti čerpání prostředků, příprava a zpracování projektu, konkrétní rady pro tvorbu a podávání projektu : praktická příručka pro školy*. Praha: Národní ústav odborného vzdělávání, 2008. ISBN 978-80-87063-16-3.
- (33) STŘEDNĚDOBÝ PLÁN ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB JIHOČESKÉHO KRAJE: NA OBDOBÍ 2014 - 2016. In: *Jihočeský kraj* [online]. České Budějovice: Jihočeský kraj, 2013 [cit. 2016-05-11]. Dostupné z: http://www.kraj-jihocesky.cz/1225/strednedoby_plan_rozvoje_socialnich_sluzeb_jihoceskeho_kraje.htm
- (34) [PREPARED BY] OECD, [Organisation for Economic Co-operation and Development]. *OECD factbook 2011: economic, environmental and social statistics*. Paris: Organisation for Economic Co-operation and Development, 2011. ISBN 9789264111509.
- (35) CHARMAZ, Kathy. *Constructing grounded theory: a practical guide through qualitative analysis*. London ;: Sage Publications, 2006. ISBN 0-7619-7353-2.
- (36) HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 3. vyd. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0219-6.
- (37) PUNCH, Keith. *Úspěšný návrh výzkumu*. Vydání druhé. Překlad Jan Hendl. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0980-5.
- (38) DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele*. 4., nezměn. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1966-8.
- (39) WILDEMUTH, Barbara M. *Applications of social research methods to questions in information and library science*. 1st pub. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2009. ISBN 978-1-59158-503-9.
- (40) ANDĚL, Jiří. *Základy matematické statistiky*. 2., opr. vyd. Praha: Matfyzpress, 2007. ISBN 978-80-7378-001-2.
- (41) ZVÁRA, Karel. *Základy statistiky v prostředí R*. Praha: Karolinum, 2013. Biomedicínská statistika. ISBN 978-80-246-2245-3.

(42) ŠURÝOVÁ, Helena. *Nástroje aktivní politiky zaměstnanosti*. České Budějovice, 2010. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Vedoucí práce Ing. Jiří Alina.

9 Seznam příloh

Příloha 1 Kritické hodnoty korelačního koeficientu r	93
Příloha 2 Podíl nezaměstnanosti - Jihočeský kraj, Česká republika.....	94
Příloha 3 Počet uchazečů na konci čtvrtletí	95
Příloha 4 Struktura uchazečů podle délky evidence – JČ, ČR	96
Příloha 5 Výdaje ÚP ČR na aktivní politiku v členění podle krajů (v tis. Kč).....	98

10 Přílohy

Příloha 1 Kritické hodnoty korelačního koeficientu r

Zdroj: statistické tabulky

Kritické hodnoty pro korelační koeficient r

n	α	
	0,05	0,01
3	0,9969	0,9999
4	0,95	0,99
5	0,8783	0,9587
6	0,8114	0,9172
7	0,7545	0,8745
8	0,7067	0,8343
9	0,6664	0,7977
10	0,6319	0,7646
11	0,6021	0,7348
12	0,576	0,7079
13	0,5529	0,6835

n	α	
	0,05	0,01
14	0,5324	0,6614
15	0,514	0,6411
16	0,4973	0,6226
17	0,4822	0,6055
18	0,4683	0,5897
19	0,45555	0,5751
20	0,4438	0,5614
21	0,4329	0,5487
22	0,4227	0,5368
23	0,4132	0,5256
24	0,4044	0,5151

n	α	
	0,05	0,01
25	0,3961	0,5052
30	0,361	0,4629
35	0,3338	0,4296
40	0,312	0,4026
45	0,294	0,3801
50	0,2787	0,361
60	0,2542	0,3301
70	0,2352	0,306
80	0,2199	0,2864
90	0,2072	0,2702
100	0,1966	0,2565

Příloha 2 Podíl nezaměstnanosti - Jihočeský kraj, Česká republika

zdroj:

http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/casove_rady/podil_nezamestnanych_osob_od_roku_2005.xls

	2007 Q1	2007 Q2	2007 Q3	2007 Q4
Jihočeský kraj	4,3	3,4	3,3	3,1
Česká republika	5,7	4,9	4,7	4,3
	2008 Q1	2008 Q2	2008 Q3	2008 Q4
Jihočeský kraj	3,4	2,8	2,9	3,3
Česká republika	4,4	3,9	4	4,1
	2009 Q1	2009 Q2	2009 Q3	2009 Q4
Jihočeský kraj	4,7	4,9	5	5,5
ČR	5,5	6	6,5	6,7
	2010 Q1	2010 Q2	2010 Q3	2010 Q4
Jihočeský kraj	6,5	5,4	5,1	5,6
Česká republika	7,6	6,8	6,6	6,9
	2011 Q1	2011 Q2	2011 Q3	2011 Q4
Jihočeský kraj	6,6	5,3	5	5,3
Česká republika	7,4	6,5	6,4	6,4
	2012 Q1	2012 Q2	2012 Q3	2012 Q4
Jihočeský kraj	6,4	5,4	5,3	5,8
Česká republika	7,1	6,5	6,5	7
	2013 Q1	2013 Q2	2013 Q3	2013 Q4
Jihočeský kraj	7,1	6,2	6	6,6
Česká republika	8	7,5	7,5	7,8

Příloha 3 Počet uchazečů na konci čtvrtletí

zdroj: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/qrt>

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	k 31.3.						
České Budějovice	4 181	3 472	5 215	6 597	6 732	6 561	7 597
Český Krumlov	2 955	2 351	3 137	3 943	3 968	3 777	4 068
Jindřichův Hradec	2 971	2 162	3 524	4 578	4 112	3 877	4 661
Písek	2 426	1 875	2 542	3 140	3 059	2 961	3 294
Prachatice	1 462	1 274	1 802	2 270	2 095	2 048	2 213
Strakonice	2 456	2 017	2 906	3 709	3 696	3 538	4 117
Tábor	3 062	2 494	3 925	5 458	5 535	5 297	5 485
Jihočeský kraj	19 513	15 645	23 051	29 695	29 197	28 059	31 435
Česká republika	430 474	336 297	448 912	572 824	547 762	525 180	587 768
	k 30. 6.						
České Budějovice	3 682	3 154	5 394	5 722	5 853	6 130	7 026
Český Krumlov	2 136	1 821	2 883	2 980	3 010	3 037	3 609
Jindřichův Hradec	2 403	1 495	3 013	3 072	3 010	2 918	3 481
Písek	1 767	1 401	2 351	2 347	2 288	2 353	2 636
Prachatice	1 145	1 020	1 683	1 714	1 571	1 584	1 712
Strakonice	2 099	1 881	2 988	3 175	3 088	3 150	3 486
Tábor	2 643	2 179	4 277	4 711	4 828	4 557	4 799
Jihočeský kraj	15 875	12 951	22 589	23 721	23 648	23 729	26 749
Česká republika	370 791	297 880	463 555	500 500	478 775	474 586	540 473
	k 30. 9.						
České Budějovice	3 866	3 532	5 820	5 822	5 705	6 416	7 078
Český Krumlov	2 074	2 021	3 174	3 031	2 917	3 191	3 781
Jindřichův Hradec	2 218	1 631	3 270	2 991	2 892	2 952	3 598
Písek	1 767	1 583	2 439	2 396	2 237	2 446	2 787
Prachatice	1 130	1 129	1 633	1 590	1 445	1 668	1 682
Strakonice	2 172	2 056	3 141	3 169	3 053	3 235	3 571
Tábor	2 650	2 500	4 371	4 647	4 561	4 453	4 889
Jihočeský kraj	15 877	14 452	23 848	23 646	22 810	24 361	27 386
Česká republika	364 978	314 558	500 812	500 481	475 115	493 185	557 058
	k 31. 12.						
České Budějovice	3 588	3 852	6 209	6 692	6 167	6 988	7 782
Český Krumlov	2 382	2 565	3 730	4 042	3 482	3 859	4 156
Jindřichův Hradec	2 431	2 312	4 059	4 179	3 715	4 108	4 724
Písek	2 020	2 051	3 007	3 169	2 728	2 953	3 211
Prachatice	1 246	1 422	2 034	2 122	1 906	2 110	2 202
Strakonice	2 148	2 342	3 416	3 954	3 408	3 682	3 967
Tábor	2 637	2 961	5 075	5 387	5 044	5 067	5 509
Jihočeský kraj	16 452	17 505	27 530	29 545	26 450	28 767	31 551
Česká republika	354 878	352 250	539 136	561 551	508 451	545 311	596 833

Příloha 4 Struktura uchazečů podle délky evidence – JČ, ČR

zdroj: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/qrt>

	Celkem	Z toho:					Z toho:	
		do 6m	6-9m	9-12m	12-24m	nad 24 m	6-12m	nad 12
	k 31. 12. 2007							
České Budějovice	3 588	2 199	389	268	381	351	657	732
Český Krumlov	2 382	1 369	162	117	237	497	279	734
Jindřichův Hradec	2 431	1 397	189	121	271	453	310	724
Písek	2 020	1 233	136	115	184	352	251	536
Prachatice	1 246	814	129	94	118	91	223	209
Strakonice	2 148	1 078	175	150	263	482	325	745
Tábor	2 637	1 532	270	184	257	394	454	651
Jihočeský kraj	16 452	9 622	1 450	1 049	1 711	2 620	2 499	4 331
Česká republika	354 878	164 225	29 960	23 780	44 911	92 002	53 740	136 913
k 31. 12. 2008								
České Budějovice	3 852	2 737	332	210	302	271	542	573
Český Krumlov	2 565	1 649	180	131	224	381	311	605
Jindřichův Hradec	2 312	1 651	143	96	162	260	239	422
Písek	2 051	1 513	141	90	123	184	231	307
Prachatice	1 422	1 023	112	91	104	92	203	196
Strakonice	2 342	1 355	205	117	243	422	322	665
Tábor	2 961	1 969	276	147	269	300	423	569
Jihočeský kraj	17 505	11 897	1 389	882	1 427	1 910	2 271	3 337
Česká republika	352 250	200 657	30 298	19 771	33 701	67 823	50 069	101 524
k 31. 12. 2009								
České Budějovice	6 209	4 018	836	593	509	253	1 429	762
Český Krumlov	3 730	2 250	454	289	393	344	743	737
Jindřichův Hradec	4 059	2 723	418	370	321	227	788	548
Písek	3 007	2 004	333	244	261	165	577	426
Prachatice	2 034	1 411	236	138	162	87	374	249
Strakonice	3 416	1 872	439	297	397	411	736	808
Tábor	5 075	2 988	639	494	583	371	1 133	954
Jihočeský kraj	27 530	17 266	3 355	2 425	2 626	1 858	5 780	4 484
Česká republika	539 136	290 934	70 842	53 487	61 442	62 431	124 329	123 873
k 31. 12. 2010								
České Budějovice	6 692	4 295	721	454	840	382	1 175	1 222
Český Krumlov	4 042	2 466	314	238	584	440	552	1 024
Jindřichův Hradec	4 179	2 769	291	249	561	309	540	870
Písek	3 169	2 139	243	160	390	237	403	627
Prachatice	2 122	1 438	215	132	229	108	347	337
Strakonice	3 954	2 191	332	256	623	552	588	1 175
Tábor	5 387	2 810	509	430	1 011	627	939	1 638
Jihočeský kraj	29 545	18 108	2 625	1 919	4 238	2 655	4 544	6 893

	Celkem	Z toho:					Z toho:	
		do 6m	6-9m	9-12m	12-24m	nad 24 m	6-12m	nad 12
	k 31. 12. 2007							
Česká republika	561 551	288 459	52 059	42 552	99 160	79 321	94 611	178 481
	k 31. 12. 2011							
České Budějovice	6 167	3 713	641	417	838	558	1 058	1 396
Český Krumlov	3 482	1 916	247	195	543	581	442	1 124
Jindřichův Hradec	3 715	2 372	307	195	403	438	502	841
Písek	2 728	1 746	235	132	322	293	367	615
Prachatice	1 906	1 276	171	98	231	130	269	361
Strakonice	3 408	1 620	275	202	553	758	477	1 311
Tábor	5 044	2 344	508	374	872	946	882	1 818
Jihočeský kraj	26 450	14 987	2 384	1 613	3 762	3 704	3 997	7 466
Česká republika	508 451	243 938	46 740	33 643	82 347	101 783	80 383	184 130
	k 31. 12. 2012							
České Budějovice	6 988	4 053	846	575	848	666	1 421	1 514
Český Krumlov	3 859	1 945	309	319	549	737	628	1 286
Jindřichův Hradec	4 108	2 640	338	234	448	448	572	896
Písek	2 953	1 901	261	172	315	304	433	619
Prachatice	2 110	1 348	187	135	242	198	322	440
Strakonice	3 682	1 730	290	280	507	875	570	1 382
Tábor	5 067	2 409	477	410	765	1 006	887	1 771
Jihočeský kraj	28 767	16 026	2 708	2 125	3 674	4 234	4 833	7 908
Česká republika	545 311	255 043	53 183	44 851	82 070	110 164	98 034	192 234
	k 31. 12. 2013							
České Budějovice	7 782	4 001	914	708	1 282	877	1 622	2 159
Český Krumlov	4 156	1 844	422	285	681	924	707	1 605
Jindřichův Hradec	4 724	2 763	371	367	690	533	738	1 223
Písek	3 211	1 754	317	256	501	383	573	884
Prachatice	2 202	1 352	180	145	265	260	325	525
Strakonice	3 967	1 731	315	313	614	994	628	1 608
Tábor	5 509	2 504	447	486	895	1 177	933	2 072
Jihočeský kraj	31 551	15 949	2 966	2 560	4 928	5 148	5 526	10 076
Česká republika	596 833	250 636	56 612	52 604	106 175	130 806	109 216	236 981

Příloha 5 Výdaje ÚP ČR na aktivní politiku v členění podle krajů (v tis. Kč)

Zdroj: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/vydaje>

Výdaje ÚP ČR na veřejně prospěšné práce v členění podle krajů (v tis. Kč):

Kraj	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Praha	5 110	5 377	5 713	5 642	4 151	2 810	10 296
Středočeský kraj	62 282	91 097	125 122	158 223	108 809	67 199	143 971
Jihočeský kraj	31 564	63 557	91 354	119 653	59 752	35 998	110 073
Plzeňský kraj	21 358	30 293	42 533	59 135	49 220	31 692	60 319
Karlovarský kraj	27 312	33 198	47 369	58 694	35 078	19 833	67 553
Ústecký kraj	163 355	175 083	241 162	264 149	148 240	122 161	245 644
Liberecký kraj	43 035	43 694	72 229	92 450	67 700	53 084	109 386
Královéhradecký kraj	32 659	46 268	64 580	75 415	54 884	39 025	74 818
Pardubický kraj	39 978	43 430	63 904	80 341	57 105	47 287	105 112
Vysočina	33 436	42 579	65 528	80 456	57 600	47 779	86 489
Jihomoravský kraj	65 639	136 620	176 162	202 093	129 903	52 729	172 471
Olomoucký kraj	36 084	66 055	129 730	125 958	64 111	58 170	191 024
Zlínský kraj	40 114	50 511	83 459	104 768	52 275	42 656	145 596
Moravskoslezský kraj	83 064	121 327	162 378	196 856	136 649	67 994	254 595
Celkem ČR	684 989	949 087	1 371 223	1 623 832	1 025 477	688 417	1 777 349

Výdaje ÚP ČR na vytvoření společensky účelných pracovních míst v členění podle krajů (v tis. Kč).

Kraj	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Praha	9 083	6 907	6 618	10 609	5 738	2 560	12 669
Středočeský kraj	57 247	41 427	70 691	104 732	54 720	24 323	57 357
Jihočeský kraj	55 096	31 519	53 483	76 747	43 247	12 410	82 077
Plzeňský kraj	27 187	20 985	28 351	55 934	42 519	18 455	33 043
Karlovarský kraj	28 326	20 213	34 849	58 621	28 476	15 879	22 437
Ústecký kraj	117 223	85 091	150 859	204 301	109 783	35 239	79 187
Liberecký kraj	19 627	14 715	30 575	58 552	35 080	19 910	40 109
Královéhradecký kraj	22 864	23 325	33 579	55 351	31 039	9 900	17 818
Pardubický kraj	40 076	21 541	42 233	70 520	41 050	10 419	55 440
Vysočina	55 350	31 562	50 991	88 609	53 394	17 063	41 319
Jihomoravský kraj	111 851	92 640	165 546	181 500	90 740	53 288	113 792
Olomoucký kraj	86 491	52 592	81 780	140 056	86 862	54 264	166 605
Zlínský kraj	49 464	33 186	57 390	105 260	54 435	25 826	77 604
Moravskoslezský kraj	188 085	120 951	178 348	243 364	117 970	66 830	224 386
Celkem ČR	867 971	596 654	985 295	1 454 155	795 053	366 364	1 023 843

Výdaje ÚP ČR na podporu osob se ZP v členění podle krajů (v tis. Kč)

Kraj	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Praha	11 168	12 166	11 947	10 754	17 582	14 539	3 455
Středočeský kraj	12 167	12 944	17 712	15 545	13 978	3 693	825
Jihočeský kraj	18 272	19 860	22 389	23 532	15 990	6 668	1 249
Plzeňský kraj	15 733	15 368	16 678	19 028	20 553	11 609	2 123
Karlovarský kraj	6 539	10 759	13 152	13 626	12 316	5 275	730
Ústecký kraj	51 172	42 644	79 188	67 082	55 955	13 271	12 192
Liberecký kraj	14 423	13 541	12 277	12 983	8 621	4 735	3 145
Královéhradecký kraj	4 647	9 402	10 859	12 015	4 668	2 466	756
Pardubický kraj	23 024	27 548	34 363	34 624	21 075	9 837	1 902
Vysočina	4 726	6 316	6 405	7 813	5 591	3 863	2 339
Jihomoravský kraj	17 862	22 605	30 816	35 249	31 479	14 430	8 025
Olomoucký kraj	7 727	5 464	7 527	6 962	4 701	5 513	3 546
Zlínský kraj	11 604	17 719	18 030	18 984	14 626	9 610	2 820
Moravskoslezský kraj	36 626	39 319	42 201	45 464	28 650	15 634	9 746
Celkem ČR	235 690	255 657	323 545	323 661	255 785	121 143	52 854

Výdaje ÚP ČR na rekvalifikaci a poradenství v členění podle krajů (v tis. Kč)

Kraj	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Praha	4 815	5 477	8 659	12 930	10 273	9 674	25 037
Středočeský kraj	14 499	17 845	27 245	34 004	21 186	7 863	17 874
Jihočeský kraj	10 988	10 527	17 599	25 740	13 085	12 583	17 182
Plzeňský kraj	4 863	5 765	9 666	21 744	11 279	5 892	13 353
Karlovarský kraj	7 448	9 087	11 785	14 410	8 003	3 465	14 226
Ústecký kraj	50 264	47 220	50 812	78 300	25 748	9 746	13 129
Liberecký kraj	10 457	9 734	17 218	25 253	15 979	4 067	11 868
Královéhradecký kraj	13 435	12 933	21 693	30 168	15 117	6 048	13 679
Pardubický kraj	8 568	8 566	11 858	27 718	15 085	3 149	15 187
Vysočina	11 485	15 796	30 870	33 195	20 465	5 863	22 032
Jihomoravský kraj	28 424	33 025	52 172	66 279	43 588	7 101	41 115
Olomoucký kraj	23 733	22 152	29 177	55 572	27 713	10 271	14 691
Zlínský kraj	20 089	21 300	31 895	42 907	26 317	24 236	32 232
Moravskoslezský kraj	60 220	51 703	67 484	114 042	63 095	36 419	49 776
GŘ ÚP ČR					0	0	5
Celkem ČR	269 289	271 130	388 131	582 261	316 933	146 377	301 385

Výdaje ÚP ČR na cílené programy zaměstnanosti v členění podle krajů (v tis. Kč)

Pozn. prostředky poskytované podle § 107 zák. 435/2004 Sb., v platném znění; od r. 2009 jsou zde sledovány finanční prostředky EU vynakládané na projekty regionálního charakteru)

Kraj	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Praha	854	0	71	11	17	13	4 353	53	64
Středočeský kraj	9 233	2 866	10	88	82	44	92	189	178
Jihočeský kraj	28	0	7 084	56	20	16	58	84	79
Plzeňský kraj	3 974	2 040	2 844	34	46	8 659	48	78	118
Karlovarský kraj	0	0	307	13	29	22	32	54	74
Ústecký kraj	32	3 037	10	107	270	139	59	216	326
Liberecký kraj	3 787	0	24	48	63	41	36	97	139
Královéhradecký kraj	14	46	1 321	14	40	32	35	88	104
Pardubický kraj	21	0	1 790	22	29	16	30	100	105
Vysočina	5 025	28	5 587	47	35	23	43	109	103
Jihomoravský kraj	1 494	1 191	4 387	57	106	79	84	251	216
Olomoucký kraj	20	756	2 110	21	55	57	58	127	186
Zlínský kraj	1 281	0	2 186	43	56	22	41	145	136
Moravskoslezský kraj	27	0	2 636	60	121	47	62	113	234
GŘ ÚP ČR					0	0	0	0	0
Celkem ČR	170	9 963	75	626	974	566	687	1 711	2 069

Ostatní výdaje ÚP ČR na APZ v jednotlivých letech v členění podle krajů (v tis. Kč)

(od r. 2006 do r. 2008 včetně byly součástí ostatních výdajů i výdaje na projekty regionálního charakteru financované z prostředků EU, od r. 2009 se zde sledují výdaje na projekt "Vzdělávejte se!" financovaný z prostředků EU)

	2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013	
	Kraj		Kraj		Kraj		Kraj		Kraj		Kraj		Kraj		Kraj	
	Národní	EU	Národní	EU	Národní	EU	Národní	EU	Národní	EU	Národní	EU	Národní	EU	Národní	EU
Královéhradecký kraj	2 438	66 860	2 454	61 883	1 825	41 062	975	43 706	1 265	45 569	928	4 827	210	22 319	451	25 540
Liberecký kraj	1 796	51 732	1 239	75 169	3 328	50 246	2 849	40 538	6 026	98 825	549	21 345	298	21 241	541	14 704
Ústecký kraj	45 118	182 345	168 292	209 576	99 548	162 004	18 659	35 238	20 896	86 960	1 060	11 871	4 050	17 994	580	17 703
Karlovarský kraj	704	44 649	498	45 241	223	28 956	529	15 904	87	31 514	435	2 237	167	9 928	186	10 349
Plzeňský kraj	659	53 150	398	68 995	532	44 028	144	20 547	147	40 971	202	3 004	78	16 754	440	28 366
Jihočeský kraj	2 293	58 960	1 460	67 876	1 514	59 813	992	39 691	530	69 782	470	13 565	221	20 341	304	23 138
Středočeský kraj	2 041	117 168	2 195	162 556	3 659	101 400	837	62 288	821	110 812	927	15 804	18	26 623	68	33 556
Praha	16	288 948	7	202 908	4	189 444	49	23 732	5	68	174	86	97	98	123	0

Celkem ČR	GŘ ÚP ČR*)	Moravsko- slezský	Zlínský kraj	Olomoucký kraj	Jihomoravský kraj	Vysočina	Pardubický kraj
161592		43 067	3 526	6 601	48 844	1 403	3 085
1 571 335		225 236	86 342	79 563	188 351	59 275	68 755
298906		60 880	2 660	8 001	47 677	963	2 182
1 653 815		193 966	111 608	116 663	170 506	94 399	72 469
333424		51 885	3 609	131 802	31 503	1 805	2 187
1 222 469		153 431	50 985	60 394	168 226	60 368	52 112
63 058		4 771	525	28 523	3 269	630	306
641 143		88 644	67 236	38 292	78 803	57 527	28 997
44 156		3 381	689	3 051	5 941	671	646
1 008 815		119 014	81 316	63 334	145 509	56 942	58 200
179 694	169 391	1 199	342	1 120	967	829	1 101
142 515	7	11 207	8 206	7 536	28 432	7 348	7 040
275 846	268 810	491	107	581	590	71	57
286 809	9	31 795	24 985	16 934	41 549	12 124	24 115
38 581	31 762	2 092	195	1	1 489	12	337
369 316	399	49 629	32 440	37 051	49 137	26 060	21 244